

Specifika účetní závěrky subjektů poskytujících pojišťovací služby

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 – Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R175 – Ekonomika a management služeb - Finanční
a pojišťovací služby
Autor práce: **Pavčina Voničková**
Vedoucí práce: Ing. Olga Malíková, Ph.D.

Zadání bakalářské práce

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Pavčina Voničková**
Osobní číslo: E16000494
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: B6208R175 – Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby
Zadávající katedra: katedra financí a účetnictví
Vedoucí práce: Ing. Olga Malíková, Ph.D.
Konzultant práce: Bc. Ing. Karina Tatek Benetti, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, člen Katedry ekonomické statistiky EF TUL

Název práce: **Specifika účetní závěrky subjektů poskytujících pojišťovací služby**

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická východiska - charakteristika a obsah účetní závěrky, uplatňované zásady a postup sestavení účetní závěrky, terminologické vymezení vybraných položek účetní závěrky v pojišťovnictví.
2. Specifika účetní závěrky a jejích uživatelů v pojišťovacích službách.
3. Komparativní analýza odlišností vybraných oblastí v účetních závěrkách komerčních a zdravotních pojišťoven.
4. Vybrané ukazatele technické analýzy finančních výkazů na příkladu zvolených subjektů.
5. Závěrečné komentáře, shrnutí dosažených vědomostních výstupů.

Seznam odborné literatury:

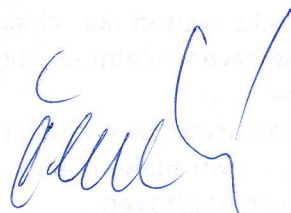
- BOKŠOVÁ, Jiřina. 2013. *Účetní výkazy pod lupou. I.: Základy účetního výkaznictví*. Praha: Linde. ISBN 978-80-7201-921-2.
- BOKŠOVÁ, Jiřina. 2010. *Účetnictví komerčních pojišťoven - specifika v ČR*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-521-2.
- PILÁTOVÁ, Jana. 2017. *Zákon o účetnictví 2017: s komentářem*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-0430-7.
- Vyhláška č. 502/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou pojišťovnami.
- Vyhláška č. 503/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro zdravotní pojišťovny.
- KLIN, Bryan. 2007. *How to Read and Understand Financial Statements When You Don't Know What You Are Looking At: For Business Owners and Investors*. Florida: Atlantic Publishing Group. ISBN 978-1-60138-012-8.
- PROQUEST. 2017. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2017-09-28]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz/>

Rozsah práce: 30 normostran
Forma zpracování: tištěná / elektronická
Datum zadání práce: 31. října 2017
Datum odevzdání práce: 31. srpna 2019

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan Ekonomické fakulty

L.S.

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2017

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum: 9.5.2018

Podpis: Vojtěcha

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na specifika účetní závěrky subjektů poskytující pojišťovací služby, tj. konkrétně na komerční pojišťovnu a zdravotní pojišťovnu. Jednotlivé kapitoly teoretické části práce se zabývají účetní závěrkou, jejími specifiky v pojišťovnictví, obsahem, sestavením a zveřejněním účetní závěrky, účetními výkazy pojišťoven a charakteristikou jednotlivých specifických položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty pro oba dva typy subjektů. Na konkrétních příkladech České pojišťovny a Všeobecné zdravotní pojišťovny je prezentováno vykazování investic a rezerv, respektive volných finančních prostředků a fondů, a rozdíl mezi nimi, který je poměrně zásadní. Analýza vybraných ukazatelů je provedena z dostupných informací zveřejněných ve výročních zprávách obou pojišťoven za roky 2012 až 2016. V závěru bakalářské práce jsou představeny vybrané ukazatele specifické pro dané subjekty a je zde názorně vyobrazeno, co všechno lze z účetních výkazů vyčíst.

Klíčová slova

Účetní závěrka, služby, pojišťovnictví, komerční pojišťovna, zdravotní pojišťovna, účetní výkazy, investice, rezervy.

Annotation

Financial reporting and its specifics of subjects providing insurance services

The bachelor thesis focuses on the specifics of the financial reporting of the subjects providing insurance services, specifically the commercial insurance company and the health insurance company. The individual chapters of the theoretical part of the thesis deal mainly with the characteristic of financial reporting, its specifics in insurance, content, how to draw it up and reporting of financial statements. Financial statements of insurance companies and the characteristics of the individual items of the balance sheet and the income statement for both types of subjects are also mentioned. On selected examples, which are Česká pojišťovna and Všeobecná zdravotní pojišťovna, are presented investments and provisions, respectively finances and reserves, and the difference between them, which is quite substantial. The analysis is based on the available information published in the annual reports of both insurance companies for the years 2012 to 2016. At the end of the thesis are presented selected indicators specific to the entities and illustrated what can be read from the financial statements.

Key words

Financial statements, services, insurance, commercial insurance company, health insurance company, financial report, investments, provisions.

Obsah

Seznam obrázků	9
Seznam tabulek	10
Seznam použitých zkratk	11
Úvod.....	12
1 Úvod do problematiky pojišťovnictví a jeho účetnictví	13
1.1 Regulace pojišťoven a zajišťoven z pohledu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.....	14
1.2 Regulace pojišťoven z pohledu prováděcích vyhlášek k zákonu o účetnictví.....	15
1.3 Vymezení vybraných položek pojišťovnictví.....	15
2 Účetní závěrka	18
2.1 Účetní závěrka v pojišťovnictví.....	18
2.2 Obsah účetní závěrky pojišťoven.....	19
2.3 Sestavení účetní závěrky.....	20
2.4 Zveřejnění účetní závěrky.....	21
2.5 Specifika vybraných uživatelů účetní závěrky v pojišťovnictví.....	23
2.6 Účetní výkazy obsažené v účetní závěrce pojišťovny	24
2.6.1 Vybrané položky rozvahy	24
2.6.2 Vybrané položky výkazu zisku a ztráty	28
2.6.3 Příloha k účetní závěrce	31
2.6.4 Přehled o peněžních tocích	31

2.6.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	32
3 Komparativní analýza odlišností vybraných oblastí v účetních závěrkách komerčních a zdravotních pojišťoven.....	33
3.1 Česká pojišťovna	33
3.1.1 Investice České pojišťovny	34
3.1.2 Rezervy České pojišťovny	35
3.2 Všeobecná zdravotní pojišťovna.....	37
3.2.1 Investice Všeobecné zdravotní pojišťovny	37
3.2.2 Rezervy Všeobecné zdravotní pojišťovny	39
4 Zhodnocení výsledků vybraných ukazatelů z finančních výkazů vybraných pojišťoven	43
4.1 Výsledky vybraných ukazatelů České pojišťovny v letech 2012 až 2016.....	43
4.2 Výsledky vybraných ukazatelů Všeobecné zdravotní pojišťovny v letech 2012 až 2016.....	46
5 Výsledky komparace vybraných subjektů	49
Závěr	51
Seznam citací	53
Seznam příloh	56

Seznam obrázků

Obrázek 1: Vývoj předepsaného pojistného ČP v letech 2012 až 2016 v mld. Kč44

Obrázek 2: Vývoj zisku v běžném účetním období ČP v letech 2012 až 2016 v mld. Kč.45

Obrázek 3: Investice a technické rezervy ČP v letech 2012 až 2016 v mld. Kč46

Obrázek 4: Příjmy, výdaje a saldo VZP v letech 2012 až 2016 v mld. Kč.....47

Seznam tabulek

Tabulka 1: Obecná struktura rozvahy komerční pojišťovny	25
Tabulka 2: Obecná struktura rozvahy zdravotní pojišťovny	27
Tabulka 3: Výkaz zisku a ztráty komerční pojišťovny	28
Tabulka 4: Výkaz zisku a ztráty zdravotní pojišťovny	30
Tabulka 5: Hotovost na účtech u finančních institucí a hotovost v pokladně VZP v roce 2016.....	38
Tabulka 6: Celkový objem zaslouženého pojistného ČP v letech 2012 až 2016.....	43
Tabulka 7: Hospodářský výsledek ČP v letech 2012 až 2016	44
Tabulka 8: Investice a technické rezervy ČP v letech 2012 až 2016.....	45
Tabulka 9: Příjmy, výdaje a saldo VZP v letech 2012 až 2016.....	46
Tabulka 10: Fondy VZP v letech 2012 až 2016 v mld. Kč.....	48

Seznam použitých zkratek

ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČNB	Česká národní banka
ČP	Česká pojišťovna, a. s.
IFRS	mezinárodními standardy účetního výkaznictví, anglicky International Financial Reporting Standards
V502	prováděcí vyhláška č. 502/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou pojišťovnami
V503	prováděcí vyhláška č. 503/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro zdravotní pojišťovny
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky
Z551	zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky
Z563	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Pozn.: V seznamu nejsou uvedeny symboly a zkratky všeobecně známé nebo používané jen ojediněle s vysvětlením v textu.

Úvod

Účetnictví lze definovat jako nástroj k zobrazení stavu a poskytnutí informací o ekonomické činnosti jednotlivých subjektů. Jedná se o systém řízený určitými normami či pravidly ve formě zákonů, vyhlášek, standardů či směrnic. Výsledkem účetnictví je vyhotovení účetní závěrky představující souhrn všech účetních výkazů a podávající souhrnné informace o hospodaření společnosti za daný rok. Slouží uživatelům jak interním, tak externím. Pojišťovny provádějí účetnictví a vyhotovují účetní závěrku ze zákona, avšak oproti podnikatelským subjektům rozdílně.

Bakalářská práce nese název *Specifika účetní závěrky subjektů poskytujících pojišťovací služby*. První, tedy teoretická část se zaměřila na rešerši literatury tohoto tématu, tak aby obsáhla veškeré důležité informace pro porozumění funkce účetní závěrky v pojišťovnictví. Důležité pro tuto práci je především charakterizovat účetní závěrku a její obsah, dále také účetní výkazy jakožto jednotlivé části účetní závěrky včetně popisu vybraných položek daných výkazů. Úkolem bakalářské práce v teoretické části je charakterizovat základní specifika účetní závěrky komerční a zdravotní pojišťovny a vyhodnotit jejich rozdíly. Tato práce bude v praktické části zaměřena na investice a technické rezervy, především proto, že se jedná o dvě významné položky charakterizující finanční činnost pojišťoven. Říkají nám, co pojišťovny provedou s finančními prostředky, které vyberou od svých klientů ve formě pojistného a čím jsou tyto prostředky kryty.

Cílem bakalářské práce je komparativní analýza účetních závěrek zvolených subjektů, jejich účetních výkazů a vybraných položek účetních závěrek. Těmito subjekty jsou Česká pojišťovna a. s., jakožto zástupce komerčních pojišťoven a Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, jako jeden z představitelů zdravotních pojišťoven. Pro bakalářskou práci jsou vybrány ukazatele, neboli položky, z účetních výkazů pojišťoven, které prezentují finanční činnost pojišťoven a slouží jako ukázka toho, co vše můžeme z účetních výkazů vyčíst.

1 Úvod do problematiky pojišťovnictví a jeho účetnictví

Počátky pojištění sahají až do čtvrtého století před n. l. a objevují se především v námořní dopravě. Obchodníci mezi sebou uzavírali dohody o společné úhradě škody, kterou by jeden z nich mohl na cestě utrpět. Jednalo se především o spoluúčast všech účastníků obchodu na ztrátě v případě vyhození části zboží z lodi jako nevyhnutelného opatření proti ztroskotání. Pojištění se v té době soustředilo na uzavřené skupiny osob, nerozlišovaly se zde osoby pojistníka a pojistitele a často pojištění splývalo s charitativními činnostmi (Bokšová, 2010).

V současnosti, kdy je pojišťovnictví rozvinutý obor, je na pojistném trhu velká konkurence mezi pojišťovnami. Každá z nich chce dosáhnout největšího zisku, nejvyššího počtu klientů a také budovat svou vlastní značku. Vývoj pojistného trhu je ovlivněn především ekonomickým vývojem dané země, vývojem na finančních trzích, transformacemi rizik, změnami státní sociální politiky a cen pojistných produktů (Bokšová, 2010).

Pojistný trh se skládá z odvětví neživotního pojištění a životního pojištění. Hodnota trhu může být vyjádřena v hrubých příjmech pojistného (Newstex, 2015). Česká republika má jeden z největších segmentů životního pojištění v regionu střední a východní Evropy, pokud jde o hrubé předepsané pojistné. Avšak v důsledku globálních finančních krizí a dluhových krizích v eurozóně mezi lety 2009 a 2013 docházelo k poklesu (Newstex, 2014). Stejně tak tomu bylo v segmentu neživotního pojištění, ve kterém je kategorie pojištění motorových vozidel stále největší a roce 2013 činila 46,4% celkové hodnoty předepsaného pojistného neživotního pojištění. Tato kategorie klesla v průběhu zmíněného období z důvodu poklesu pojistných cen, kterému předcházela hospodářský pokles a poklesu průměrné ceny nových automobilů (Norman Ltd, 2014).

Od českého pojišťovnictví se očekává růst za přítomnosti faktorů, jako je inovace produktů pojišťovnami a poptávka spotřebitelů vůči individuálnímu životnímu pojištění. Trendem dnešní doby jsou technologie, a proto velký objem uživatelů internetu povzbudil pojišťovny, aby investovaly do online aplikací. V následujícím období se očekává se, že na pojistném trhu povede odvětví neživotního pojištění (Newstex, 2014).

1.1 Regulace pojišťoven a zajišťoven z pohledu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Účetnictví pojišťoven v České republice je v současnosti upraveno zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen Z563). Pojišťovny a zajišťovny jsou účetními jednotkami dle Z563, který účetní jednotkou rozumí subjekt, který je povinen vést účetnictví zachycující veškerou hospodářskou činnost dané jednotky. Zákon účetním jednotkám stanovuje rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost (Bokšová, 2010).

Z563 se v některých pasážích odkazuje na prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu, kterými podrobněji vymezuje další pojmy. Jedná se například o předmět účetnictví, tj. účtování o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, nákladech a výnosech, a výsledku hospodaření. Účetní jednotky účtují dle Z563 o všech těchto položkách podvojnými zápisy, a to v období, s nímž časově a věcně souvisí. Účetním obdobím se rozumí dvanáct měsíců nepřetržitě po sobě jdoucích (Pilátová, 2017).

Účetní jednotky mají dle zákona o účetnictví povinnost dodržovat při vedení účetnictví směrnou účtovou osnovu, která je upravena vyhláškami pro jednotlivé typy účetních jednotek zvlášť. Směrná účtová osnova představuje uspořádání jednotlivých účtů seskupených do účtových tříd. Účetní jednotka musí dle směrné účtové osnovy sestavit svůj účtový rozvrh, ve kterém jsou uvedeny veškeré účty používané účetní jednotkou v daném období (Bokšová, 2010).

Základními účetními předpoklady, které představují ideu účetnictví a na kterých stojí účetní systém účetní jednotky, jsou předpoklad účetní jednotky, předpoklad trvání podniku, aktuální předpoklad, předpoklad ocenění peněžní jednotkou, předpoklad periodicity. Mezi účetní zásady, které účetní jednotky dle zákona aplikují a které vedou k realizaci cíle účetnictví, patří věrné a poctivé zobrazení skutečnosti, zásada přednosti obsahu před formou, zásada opatrnosti, zásada nezávislosti účetních období, zásada oceňování v historických cenách, zásada bilanční kontinuity, zásada stálosti metod a zákaz kompenzace (Landa, 2008).

Účetnictví má být správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a trvanlivé. Správné účetnictví je, pokud neodporuje Z563 a ostatním právním předpisům, a zároveň ani neobchází jejich účel. Důraz se klade na to, aby účetnictví bylo přehledné

uspořádané (Dušek, 2014). Trvanlivost, neboli vedení účetnictví způsobem zaručující trvalost účetních záznamů, spočívá v uchování a zpracování účetních záznamů po celou dobu danou zákonem a splnění všech povinností s těmito úkony spojené (Landa, 2008).

Účetní jednotky mají účetnictví vést jako soustavu účetních záznamů, kterými jsou zejména účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, odpisové plány, inventurní soupisy, účtový rozvrh, vnitropodnikové směrnice, účetní závěrka a výroční zpráva (Bokšová, 2010).

1.2 Regulace pojišťoven z pohledu prováděcích vyhlášek k zákonu o účetnictví

Ministerstvo financí České republiky vydává v návaznosti na zákon o účetnictví prováděcí předpisy ve formě vyhlášek, které jsou zpracovávány pro jednotlivé typy účetních jednotek s ohledem na zaměření jejich činnosti.

Účetní závěrka pojišťoven, včetně obsahového vymezení některých položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy, směrné účtové osnovy, účetních metod, podmínek konsolidace a přechodných ustanovení, je upravena prováděcí vyhláškou č. 502/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou pojišťovnami (dále jen V502).

Účetní závěrka zdravotních pojišťoven a ostatní související pojmy jsou upraveny prováděcí vyhláškou č. 503/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro zdravotní pojišťovny (dále jen V503).

Pro jednotlivé typy účetních jednotek jsou zpracovávány české účetní standardy, které navazují na prováděcí vyhlášky. Smyslem standardů je stanovení základních postupů účtování za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami (Bokšová, 2010).

1.3 Vymezení vybraných položek pojišťovnictví

Pojišťovnou se rozumí tuzemská pojišťovna, pojišťovna z jiného členského státu Evropské unie nebo pojišťovna z třetího státu. Tuzemská pojišťovna je právnická osoba

se sídlem na území České republiky, které Česká národní banka udělila povolení k provozování pojišťovací činnosti. Právnícká osoba se sídlem na území jiného členského státu Evropské unie, které bylo v tomto státě uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti, je pojišťovnou z jiného členského státu Evropské unie. Pojišťovnou z třetího státu se rozumí právnícká osoba se sídlem na území třetího státu, která je dle práva daného státu oprávněna provozovat pojišťovací činnost (Česko, 2009).

Pojišťovací činnost lze definovat jako přebírání pojistných rizik na základě uzavřených pojistných smluv a plnění z těchto smluv. Součástí pojišťovací činnosti jsou i činnosti přímo vyplývající z povolené pojišťovací činnosti. Jedná se o činnosti související se vznikem pojištění a jeho správou, likvidace pojistných událostí, poskytování asistenčních služeb či investování. Patří sem také uzavírání smluv mezi pojišťovnou a zajišťovnami o krytí závazků pojišťovny vyplývajících z uzavřených pojistných smluv a činnosti směřující k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků (Česko, 2009).

Zajišťovna je dle zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví tuzemská pojišťovna, která je právníckou osobou se sídlem na území České republiky, zajišťovna z jiného členského státu Evropské unie, nebo zajišťovna z třetího státu, které bylo Českou národní bankou uděleno povolení provozovat zajišťovací činnost (Česko, 2009).

Předmětem **zajišťovací činnosti** je přebírání pojistných rizik na základě uzavřených pojistných smluv. Zajišťovna se zavazuje poskytnout pojišťovně plnění, nastane-li nahodilá událost, která je určena ve smlouvě a pojistitel (pojišťovna) se zavazuje platit zajistiteli (zajišťovně) pojistné z pojistných smluv, které pojišťovna uzavřela. Dále se jedná o plnění ze zajišťovacích smluv a uzavírání zajišťovacích smluv mezi jednotlivými zajistiteli. Součástí zajišťovací činnosti jsou činnosti přímo vyplývající z povolené zajišťovací činnosti, jako například činnosti související se vznikem zajištění a jeho správou, investování, poskytování statistického nebo pojistněmatematického poradenství v pojišťovnictví, analýza a průzkum pojistných rizik, činnost holdingové osoby a doplňkový dohled nad finančními konglomeráty (Česko, 2009).

Odvětví **životního pojištění** v sobě zahrnuje pojištění pro případ smrti nebo dožití, důchodu, úrazu nebo nemoci, svatební pojištění, investiční životní pojištění. Životní zajištění je situace, kdy zajišťovna na sebe přebírá rizika vyplývající z pojistných smluv životního pojištění (Česko, 2009).

Neživotní pojištění představuje pojištění úrazu a nemoci, pojištění motorových vozidel, námořní a dopravní pojištění, letecké pojištění, pojištění proti požáru a jiným majetkovým škodám, pojištění odpovědnosti za újmu, pojištění úvěru a záruky. Neživotním zajištěním se rozumí přebírání rizik zajišťoven za pojišťovny vyplývajících z pojistných smluv neživotního pojištění (Česko, 2009). Rozdělení pojistných odvětví pro výkaznictví pojišťoven je podrobně vyspáno v příloze A.

2 Účetní závěrka

Pro vrcholný management, stejně jako pro ostatní uživatele, je velice důležité v určitých intervalech poskytnout souhrnné informace o finanční situaci účetní jednotky jako celku. Pro takové potřeby slouží účetní závěrka. Účetní závěrka představuje vyhotovení účetních výkazů a přílohy a zpracovává se na konci účetního období. Předchází ji zakončení celoročního procesu zpracování účetních informací v účetních knihách účetní uzávěrkou a následně také účetní závěrkou, která tedy přímo navazuje na účetní uzávěrku. Účetní jednotka je povinna účetní závěrku sestavit ke konkrétnímu datu, tzv. rozvahovému dni, jímž se rozumí poslední den účetního období. V tomto případě účetní závěrku nazýváme řádnou účetní závěrkou. Kromě řádné účetní závěrky se v určitých situacích sestavuje také mimořádná účetní závěrka. Mimořádnou situaci může být například vstup společnosti do likvidace či jiné události (Bokšová, 2013).

Rozvahový den je moment, kdy se uzavírají účetní knihy a účetní jednotky sestavují účetní závěrku. Pokud je rozvahový den posledním dnem účetního období, jedná se o řádnou účetní závěrku, v ostatních případech se sestavuje mimořádná účetní závěrka. Všechny údaje a informace v účetní závěrce musí být uvedeny podle stavu ke konci rozvahového dne (Pilátová, 2017).

Smyslem účetní závěrky je podat věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace a výkonnosti účetní jednotky za sledované účetní období. Zobrazení je zákonem považováno za věrné, pokud obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu a byl zároveň sestaven v souladu s účetními metodami stanovenými zákonem o účetnictví. Jestliže jsou účetní metody použity způsobem vedoucím k dosažení věrnosti, je zobrazení zákonem považováno za poctivé (Pilátová, 2017). Účetní závěrka se vede v české měně a v celých tisících Kč. Pro účetní jednotky, jejichž aktiva dosáhly deset miliard Kč nebo již tuto hodnotu přesáhly, platí, že mohou vykazovat v celých milionech Kč (Dušek, 2014).

2.1 Účetní závěrka v pojišťovnictví

Výkaznictví pojišťoven se oproti ostatním podnikatelům vyznačuje řadou odlišností a to díky specifickému charakteru činnosti pojišťoven. Základními odlišnostmi podnikání pojišťoven jsou dlouhodobý charakter podnikání, bariéry vstupu, forma podnikání,

časový nesoulad mezi příjmem pojistného a pojistnou událostí, informační nesrovnalost, převaha cizích zdrojů v rozvaze, regulace a dohled, a především speciální požadavky na poskytování informací pojišťovnami. Základním zdrojem informací o dané účetní jednotce je pro všechny jejich uživatele účetnictví, především pak účetní závěrka, která prezentuje výsledky hospodaření v účetní jednotce za účetní období (Bokšová, 2010).

Sestavení účetní závěrky je u pojišťoven poměrně složité. Obor pojišťovnictví je charakteristický především nahodilostí, rizikovostí a délkou cyklu. Z tohoto důvodu se vytváří pojistné technické rezervy a je kladen důraz na jejich finanční umístění, jelikož není pravidlem, že období účetního sledování v účetních výkazech se shoduje s obdobím úhrady pojistného ani s obdobím likvidace škod. Při sestavování účetní závěrky v pojišťovnách se proto používají různé statistické metody (Bokšová, 2010).

Otázka solventnosti je v pojišťovnictví velice důležitá. Pojišťovny proto sestavují kromě účetní závěrky také výkaz solventnosti a každé pololetí také Přehled o finančním umístění prostředků technických rezerv. Hlavním smyslem sestavení těchto dvou výkazů pro pojišťovny je schopnost dostát svým závazkům z pojišťovací a zajišťovací činnosti a otázka správného umístění prostředků technických rezerv (Bokšová, 2010).

2.2 Obsah účetní závěrky pojišťoven

Účetní závěrka komerční pojišťovny je tvořena rozvahou, výkazem zisku a ztráty, výkazem o změnách vlastního kapitálu a přílohou. Pojišťovny či zajišťovny, stejně jako banky, spořitelny, úvěrní družstva a penzijní společnosti, na rozdíl od obchodních společností a vybraných účetních jednotek, nesestavují přehled o peněžních tocích, tzv. cash flow (Pilátová, 2017). Pojišťovna totiž jako finanční instituce promítá veškeré své peněžní toky v pro ni povinně sestavovaných účetních výkazech, a tak je cashflow zbytečné. Avšak je pouze na uvážení dané pojišťovny, zda výkaz o peněžních tocích sestavovat či ne. Velmi důležité je definovat položky, které jsou pro účetnictví pojišťoven specifické, jelikož některé takové položky se v účetnictví podnikatelů vůbec nevyskytují (Česko, 2002a).

Účetní závěrka zdravotní pojišťovny zahrnuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu. Přehled o změnách vlastního kapitálu není zdravotní pojišťovna povinna sestavovat, avšak cash flow na rozdíl od komerční pojišťovny ano (Česko, 2002b).

Účetní závěrka musí obsahovat obchodní firmu nebo název a sídlo, identifikační číslo osoby, informaci o zápisu do veřejného rejstříku, právní formu, popřípadě informaci o tom, že účetní jednotka je v likvidaci, předmět podnikání, popřípadě účel, pro který byla vytvořena, rozvahový den či okamžik, k němuž se účetní závěrka sestavuje, okamžik sestavení účetní závěrky. Povinností je také podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky, podpisový záznam účetní jednotky nebo podpisový záznam osob uvedených v zákoně jako svěřenské fondy, fondy obhospodařované penzijní společnostmi, investiční fondy bez právní osobnosti, a dále osoby, které mají povinnost sestavovat účetní závěrku nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu. Připojením podpisového záznamu se považuje účetní závěrka za sestavenou (Pilátová, 2017).

2.3 Sestavení účetní závěrky

Jak již bylo zmíněno výše, účetní závěrka se sestavuje na konci účetního období. Ještě předtím, než podnik sestaví účetní závěrku, se musí vypořádat s provedením účetní uzávěrky, která představuje proces zaúčtování uzávěrkových operací a následné uzavření účtů hlavní knihy. Cílem uzávěrkových operací je zajištění účetních předpokladů a principů, mezi které patří předpoklad trvání podniku, aktuální princip, věcná a časová souvislost nákladů a výnosů, souměření nákladů a výnosů, věrný a poctivý obraz účetnictví. Velmi důležité je zajištění bilanční kontinuity do dalšího účetního období, což přesně znamená, že konečné stavy účtů minulého roku se stanou počátečními stavy rozvahových účtů roku následujícího (Bokšová, 2013).

Účetní závěrku sestavují účetní jednotky, které mají tuto povinnost stanovenou zákonem o účetnictví. Sestavuje se v plném nebo zkráceném rozsahu. Vyhláška neboli prováděcí právní předpis stanoví rozsah a způsob sestavení účetní závěrky v plném a ve zkráceném rozsahu pro jednotlivé účetní jednotky dle kategorií účetních jednotek. Vysvětlující a doplňující informace, které účetní jednotky musí povinně zveřejnit v příloze účetní závěrky, také stanoví vyhláška. Účetní závěrku ve zkráceném rozsahu sestavují pouze účetní jednotky, kterým není uložena povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem (Pilátová, 2017). V plném rozsahu musí účetní závěrku vždy sestavovat akciové společnosti a účetní jednotky, které mají povinnost auditu (Dušek, 2014). Pojišťovny jsou z největší části zakládány jako akciové společnosti proto sestavují účetní závěrku v plném rozsahu.

Účetní jednotky, které sestavují účetní závěrku řádnou či mimořádnou, ji **ověřují auditorem** pouze v případě, že se jedná o velké účetní jednotky s výjimkou vybraných účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu, střední účetní jednotky a malé účetní jednotky, pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy a k rozvahovému dni účetního období a účetního období bezprostředně předcházejícího splnili alespoň jednu z následujících podmínek:

- aktiva minimálně ve výši 40 000 000 Kč,
- roční úhrn čistého obratu minimálně ve výši 80 000 000 Kč,
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období minimálně 50.

Ostatní malé účetní jednotky ověřují účetní závěrku auditorem, pokud k rozvahovému dni účetního období a účetního období bezprostředně předcházejícího dosáhly alespoň dvou hodnot uvedených výše (Pilátová, 2017).

Pojišťovna jakožto velká účetní jednotka se značí za **subjekt veřejného zájmu** a proto vždy ověřuje svoji účetní závěrku auditorem. Zákon za subjekt veřejného zájmu považuje účetní jednotku, která sídlí v České republice a která je:

- obchodní společností a zároveň emitentem cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu, který má za povinnost pro účtování a sestavení účetní závěrky používat mezinárodní účetní standardy upravené právem Evropské unie,
- bankou podle zákona upravujícího činnost bank nebo spořitelním a úvěrním družstvem podle zákona upravujícího činnost spořitelních a úvěrních družstev,
- pojišťovnou nebo zajišťovnou podle zákona upravujícího činnost pojišťoven a zajišťoven,
- penzijní společností podle zákona upravujícího důchodové spoření nebo doplňkové penzijní spoření, nebo
- zdravotní pojišťovnou.

2.4 Zveřejnění účetní závěrky

Dle zákona o účetnictví či jiného zvláštního právního předpisu, jsou účetní jednotky povinny zveřejnit účetní závěrku nebo přehled o majetku a závazcích a výroční zprávu, pokud se zapisují do veřejného rejstříku či zda jim to ukládá zvláštní právní

předpis (Pilátová, 2017). Zveřejněním se rozumí uložení do sbírky listin obchodního rejstříku (Dušek, 2014).

Účetní jednotky, které mají povinnost ověřit účetní závěrku auditorem, mezi něž patří také komerční a zdravotní pojišťovny, zveřejňují účetní závěrku a výroční zprávu ve sbírce listin do 30 dnů od splnění podmínek stanovených zákonem, kterým je samotné ověření účetní závěrky auditorem a schválení příslušného orgánu dle zvláštních právních předpisů. Účetní jednotky, které nesplnily dané podmínky, mají povinnost zveřejnit účetní závěrku a výroční zprávu nejpozději do 12 měsíců od rozvahového dne. Zákon ukládá povinnost zveřejnit také zprávu auditora a popřípadě informaci o tom, že zveřejňované údaje nebyly schváleny (Pilátová, 2017).

Komerční pojišťovna zveřejňuje svou účetní závěrku do dubna následujícího kalendářního roku. **Zdravotní pojišťovna** je povinna předložit Ministerstvu zdravotnictví a Ministerstvu financí návrh zdravotně pojistného plánu na následující kalendářní rok (rozpočet příjmů a výdajů), účetní závěrku, návrh výroční zprávy za minulý kalendářní rok včetně zprávy auditora a také výhled nejméně na dva další kalendářní roky následující po roce, na který je sestaven zdravotně pojistný plán. Zdravotní pojišťovna je povinna vždy do 60 dnů po skončení kalendářního čtvrtletí podat zmíněným ministerstvům zprávu o svém hospodaření. Veřejnost je poté informována o hospodaření dané zdravotní pojišťovny prostřednictvím sdělovacích prostředků (Česko, 1991).

Účelem **výroční zprávy** je informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a stávající hospodářské situaci dané účetní jednotky. Výroční zprávu mají povinnost vykazovat pouze účetní jednotky, kterým je dle zákona stanoveno, že účetní závěrku ověřuje auditor. Kromě nezbytných informací, které naplňují účel výroční zprávy, musí výroční zpráva obsahovat také finanční a nefinanční informace. Jedná se o údaje o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy, o předpokládaném vývoji činnosti podniku, o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje a dále v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích, o nabytí vlastních akcií či podílů, o existenci zahraničních poboček či části obchodního závodu, a další požadované podle zvláštních právních předpisů. Mikro, malé a střední účetní jednotky ve výroční zprávě neuvádějí nefinanční informace. Součástí výroční zprávy je účetní závěrka, zpráva auditora a popřípadě další dokumenty určené daným právním předpisem (Pilátová, 2017).

2.5 Specifika vybraných uživatelů účetní závěrky v pojišťovnictví

Účetní výkazy pojišťoven slouží jak interním, tak i externím uživatelům. Interními uživateli jsou manažeři dané pojišťovny, kteří účetní výkazy potřebují k finančnímu řízení společnosti. Investoři, banky a klienti jsou externími uživateli. Účetní výkazy pojišťoven jsou rovněž důležité také pro orgán státního dozoru, jímž je Česká národní banka (Bokšová, 2010).

Česká národní banka (dále jen „ČNB“) je dle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, orgánem vykonávající dohled nad finančním trhem v České republice, zahrnující pojišťovnictví. Určuje pravidla chránící stabilitu finančního trhu, dohlíží na jejich dodržování a v případě nedodržení postihuje. Jakožto orgán dohledu má právo od regulovaných subjektů finančního trhu k výkonu své činnosti požadovat potřebné informace. ČNB vydává prováděcí právní předpisy, které stanovují pravidelné požadavky na data ve formě výkazů, avšak také požadavky na jednorázové informační povinnosti dle potřeby jednotlivých sektorů. Subjekty také předkládají výkazy podporující další činnost ČNB v rámci měnové a bankovní statistiky, statistiky platební bilance či statistiky finančních účtů (Česká národní banka, 2018).

Stát vystupuje jako nadřízený subjekt nad pojišťovnami, jelikož schvaluje zákony či vyhlášky upravující činnost pojišťoven, případně přímo akciových společností. Stát může pojišťovně poskytnout půjčku, pokud se pojišťovna dostane do červených čísel, jako tomu bylo například u Všeobecné zdravotní pojišťovny, jakožto pojišťovny zřízené státem. Stát také zajímá, kolik finančních prostředků (pojistného) vydá za státní pojištěnce, tj. osoby, které nemají stálý příjem (studenti, důchodci, ženy na mateřské dovolené, uchazeči o zaměstnání a mnoho dalších).

Klienti jakožto pojištěnci jsou uživateli účetních výkazů především ze zájmu o informace o finančním zdraví pojišťovny, tj. jakým množstvím finančních prostředků disponuje. Jelikož pokud nastane pojistná událost, klienti chtějí mít jistotu, že jim pojišťovna vyplatí pojistné plnění. Zároveň doufají, že jimi zvolená pojišťovna bude pokračovat ve své činnosti i do budoucnosti a klienti nebudou muset pojišťovnu měnit a řešit s tím spojené náklady.

Mateřská společnost komerční pojišťovny sleduje účetní výkazy své dceřiné společnosti především pro sestavení konsolidované účetní závěrky. Samozřejmě ji zajímá, jak se dceři vede a zda bude i nadále schopna pokračovat ve své činnosti a přitom vykazovat zisk. Dceřiná společnost je určitým způsobem závislá na své matce. Ta naopak zcela určuje dění a tok financí v dceři a to z pozice své síly, respektive výše svého podílu v dceřiné společnosti.

Burza slouží jako prostředek pro emisi akcií a zároveň pro získání finančních prostředků. Komerční pojišťovny mají ve většině případů zahraničního majitele, tj. velkou nadnárodní společnost, která je kótovaná na burze a provádí zde právě emisi svých cenných papírů. Komerční pojišťovna vstupuje na burzu na sekundárním trhu, to znamená, že neemituje své vlastní akcie, ale pouze obchoduje s již emitovanými cennými papíry. Zdravotní pojišťovny, jakožto státní instituce, na burze vůbec nevystupují.

2.6 Účetní výkazy obsažené v účetní závěrce pojišťovny

Účetní výkazy jsou jediným přímým zdrojem pro měření finanční výkonnosti daného subjektu podávající informace o ziskovosti, finančním zdraví, schopnost plnit závazky, atd. Výkazy se zdají být jednoduché, když víte, na co se dívat a rozumíte jim. Údaje v nich obsažené prezentují specifické informace o dané společnosti, avšak pouze čtení výkazů nikdy nestačí. Důležitá je komparace výkazů, která přináší všem zainteresovaným osobám skutečné informace (Kline, 2007).

Rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, přehled o změnách ve vlastním kapitálu a případně přehled o peněžních tocích jsou účetní výkazy, které jsou pojišťovny povinny vyhotovit vždy na konci účetního období při sestavování účetní závěrky. Následující podkapitola pojednává právě o těchto výkazech, charakterizuje je a uvádí rozdíly mezi výkazy pro komerční pojišťovny a zdravotní pojišťovny, které jsou v některých případech velice rozdílné.

2.6.1 Vybrané položky rozvahy

V rozvaze **komerční pojišťovny**, jejíž struktura je vyobrazena v tabulce 1, jsou uspořádány položky majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv (Pilátová, 2017).

Rozvaha by měla obsahovat informace o funkční struktuře aktiv, tzn. rozdělení aktiv na stálá a oběžná; likviditě; finanční struktuře, tzn. velikost vlastních a cizích zdrojů; struktuře vlastních zdrojů a to především členění na interní a externí zdroje financování (Bokšová, 2010).

Tabulka 1: Obecná struktura rozvahy komerční pojišťovny

Aktiva	Pasiva
A. Pohledávky za upsaný kapitál B. Dlouhodobý nehmotný majetek C. Investice I. Pozemky a stavby (nemovitosti) II. Investice v podnikových uskupeních III. Jiné investice IV. Depozita při aktivním zajištění D. Investice životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník E. Dlužníci I. Pohledávky z operací přímého pojištění II. Pohledávky z operací zajištění III. Ostatní pohledávky F. Ostatní aktiva I. Dlouhodobý hmotný majetek II. Hotovost na účtech u finančních institucí a hotovost v pokladně III. Jiná aktiva G. Přechodné účty aktiv I. Naběhlé úroky a nájemné II. Odložené pořizovací náklady na pojistné smlouvy III. Ostatní přechodné účty aktiv	A. Vlastní kapitál I. Základní kapitál II. Emisní ážio III. Rezervní fond na nové ocenění IV. Ostatní kapitálové fondy V. Rezervní fond a ostatní fondy ze zisku VI. Nerozdělený zisk minulých účetních období nebo neuhrazená ztráta minulých účetních období VII. Zisk nebo ztráta běžného účetního období B. Podřízená pasiva C. Technické rezervy D. Technické rezervy u životního pojištění, kde jsou nositelem investičního rizika pojistník E. Rezervy F. Depozita při pasivním zajištění G. Věřitelé I. Závazky z operací přímého pojištění II. Závazky z operací pojištění III. Výpůjčky zaručené dluhopisem IV. Závazky vůči finančním institucím V. Ostatní závazky VI. Garanční fond Kanceláře H. Přechodné účty pasiv
Aktiva celkem	Pasiva celkem

Zdroj: (Česko, 2002a)

V rozvaze pojišťoven ve srovnání s rozvahou podnikatelských subjektů, kde je zohledněno a upřednostněno kritérium likvidnosti, je majetek uspořádán dle účelu, ke kterému slouží. Rozvaha pojišťoven dále disponuje rozdílem ve vykazovaných položkách, které jsou u ostatních podnikatelských subjektů nepodstatné nebo častěji vůbec neexistují (Bokšová, 2010).

Investice (finanční umístění) jsou prostředky, kterými pojišťovna ručí za své závazky z pojišťovací a zajišťovací činnosti, především pak za závazky z uzavřených pojistných smluv (Bokšová, 2010). Pojišťovny investují své dočasně volné peněžní prostředky, jejichž zdrojem jsou technické rezervy, za účelem jejich zhodnocení. Investovat musí

takovým způsobem, aby byla schopna v jakémkoliv okamžiku v budoucnosti plně dostát svým závazkům (Vávrová, 2014).

Investice životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník, jsou investice, kde jak již z názvu této položky vyplývá, nese riziko z investování pojistník. Zdrojem těchto investic je technická rezerva, která se v položce pasiv nazývá Technické rezervy životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník (Bokšová, 2010).

Technické rezervy patří k nejdůležitějším položkám pasiv v rozvaze pojišťoven a jsou nezbytnou součástí ekonomiky a finančního řízení pojišťoven. Pojišťovna vytváří technické rezervy ke splnění závazků z pojišťovací či zajišťovací činnosti, přičemž výše ani okamžik vzniku těchto závazků není znám (Vávrová, 2014). Vykazují se v členění na hrubou výši a hodnotu zajištění, přičemž hodnota zajištění zahrnuje skutečné nebo odhadnuté částky, o které se snižuje hrubá výše technických rezerv (Česko, 2002a). Technické rezervy jsou finančními prostředky, které jsou tvořeny z přijatého pojistného, z důvodu plnění závazků z provozované činnosti. Pojišťovna je využívá pouze tehdy, pokud již nelze využít běžné příjmy na výplaty pojistných plnění v běžném období. Závazky z některých pojistných smluv totiž pojišťovna platí i poté, co pojištění skončilo (Vávrová, 2014). Položkami technických rezerv jsou Rezerva na nezasloužené pojistné, Rezerva na životní pojištění, Rezerva na pojistná plnění nevyřízených pojistných událostí, Rezerva na bonusy a slevy, Ostatní technické rezervy (Česko, 2002a).

Technické rezervy životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník, jsou, jak již bylo zmíněno, zdrojem krytí finančního umístění životního pojištění (Bokšová, 2010). Zahrnují technické rezervy kryjící závazky vztahující se k investicím v rámci smluv na životní pojištění a také doplňkové technické rezervy vytvořené ke krytí rizik v souvislosti s ukončením pojištění z důvodů daných zákonem (Česko, 2002a).

Položka **podřízená pasiva** obsahuje všechny závazky pojišťovny, kterými jsou doložené či nedoložené cenné papíry. V případě vstupu pojišťovny do likvidace nebo konkursu, bylo o těchto cenných papírech domluveno, že budou proplaceny v posledním pořadí až po uspokojení práv ostatních věřitelů (Bokšová, 2010).

Depozita při pasivním zajištění zahrnují dluhy ze záručních depozit složených zajistitutelem nebo od něj převzatých podle smlouvy o zajištění. V případě, že je přijata

záruka v podobě cenných papírů, je zde obsažena i částka, kterou daná osoba dluží zajistiteli z titulu této záruky a to i včetně příslušenství (Česko, 2002a).

Ve struktuře rozvahy **zdravotní pojišťovny**, která je vyobrazena v tabulce 2, lze sledovat několik odlišností od rozvahy komerční pojišťovny. Objevují se zde pohledávky z veřejného zdravotního pojištění či závazky z veřejného zdravotního pojištění specifické právě pro zdravotní pojišťovny. Položky investic a rezerv jsou podrobněji popsány v praktické části bakalářské práce.

Tabulka 2: Obecná struktura rozvahy zdravotní pojišťovny

Aktiva	Pasiva
A. Dlouhodobý nehmotný majetek B. Investice C. Dlouhodobý hmotný majetek I. Pozemky a stavby II. Movitý majetek III. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek IV. Poskytnuté zálohy na pořízení hmotného majetku D. Dlouhodobý finanční majetek I. Podíly v podnikatelských uskupeních II. Jiný dlouhodobý finanční majetek E. Dlužníci I. Pohledávky z veřejného zdravotního pojištění II. Ostatní pohledávky E. Ostatní aktiva I. Zásoby II. Hotovost na účtech u finančních institucí a hotovost v pokladně III. Jiná aktiva G. Časové rozlišení	A. Vlastní kapitál I. Základní jmění II. Oceňovací rozdíly III. Ostatní kapitálové fondy IV. Ostatní fondy ze zisku V. Fondy veřejného zdravotního pojištění VI. Výsledek hospodaření minulých let VII. Výsledek hospodaření běžného účetního období B. Rezervy C. Věřitelé I. Závazky z veřejného zdravotního pojištění II. Závazky z dluhových cenných papírů III. Závazky vůči finančním institucím IV. Ostatní závazky D. Ostatní pasiva E. Časové rozlišení
Aktiva celkem	Pasiva celkem

Zdroj: (Česko, 2002b)

Veřejné zdravotní pojištění je speciální druh pojištění, který slouží k úhradě zdravotní péče a jehož cílem je zlepšení nebo zachování zdravotního stavu pojištěnce, nebo alespoň zmírnění následků. Všichni občané České republiky jsou povinni odvádět platbu za zdravotní pojištění, pokud jsou zaměstnanci, podnikatelé či osoby bez zdanitelných příjmů. Za některé skupiny vymezené zákonem, jako jsou například senioři, studenti či ženy na mateřské dovolené, platí pojistné stát. Finanční prostředky z veřejného zdravotního pojištění jsou přerozdělovány jednotlivým zdravotním pojišťovnám, které je shromažďují ve zvláštních fondech (MZ ČR, 2018).

2.6.2 Vybrané položky výkazu zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty **komerční pojišťovny** sleduje hospodaření za dané účetní období a zabírá se jedinou rozvahovou položkou - dosaženým výsledkem hospodaření za sledované účetní období. Sestavuje se ve struktuře, která poskytuje informace o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření vázané k neživotnímu pojištění, životnímu pojištění a k ostatním činnostem pojišťovny (Bokšová, 2010). Člení se na Technický účet k neživotnímu pojištění, Technický účet k životnímu pojištění a Netechnický účet. Struktura těchto účtů a také celého výkazu zisku a ztráty je vyobrazena v tabulce 3 (Pilátová, 2017).

Tabulka 3: Výkaz zisku a ztráty komerční pojišťovny

Technický účet k neživotnímu pojištění	Technický účet k životnímu pojištění	Netechnický účet
1. Zasloužené pojistné očištěné od zajištění	1. Zasloužené pojistné očištěné od zajištění	1. Výsledek Technického účtu k neživotnímu pojištění
2. Převedené výnosy z investic z Netechnického účtu	2. Výnosy z investic	2. Výsledek Technického účtu k životnímu pojištění
3. Ostatní technické výnosy, očištěné od zajištění	3. Přírůstky hodnoty investic	3. Výnosy z investic
4. Náklady na pojistná plnění, očištěné od zajištění	4. Ostatní technické výnosy, očištěné od zajištění	4. Převedené výnosy investic z Technického účtu k životnímu pojištění
5. Změna stavu ostatních technických rezerv, očištěných o zajištění	5. Náklady na pojistná plnění, očištěné od zajištění	5. Náklady na investice
6. Bonusy a slevy očištěné od zajištění	6. Změna stavu ostatních technických rezerv, očištěná od zajištění	6. Převod výnosů z investic na Technický účet k neživotnímu pojištění
7. Čistá výše provozních nákladů	7. Bonusy a slevy, očištěné od zajištění	7. Ostatní výnosy
8. Ostatní technické náklady, očištěné od zajištění	8. Čistá výše provozních nákladů	8. Ostatní náklady

9. Výsledek Technického účtu k neživotnímu pojištění	9. Náklady na investice	9. Daň z příjmu z běžné činnosti
	10. Úbytek hodnoty investic	10. Zisk nebo ztráta z běžné činnosti
	11. Ostatní technické náklady, očištěné od zajištění	11. Mimořádné náklady
	12. Převod výnosů z investic na Netechnický účet	12. Mimořádné výnosy
	13. Výsledek Technického účtu k životnímu pojištění	13. Mimořádný zisk nebo ztráta
		14. Daň z příjmu z mimořádné činnosti
		15. Ostatní daně neuvedené v předcházejících položkách
		16. Zisk nebo ztráta za účetní období

Zdroj: (Česko, 2002a)

Technický účet k neživotnímu pojištění sleduje operace související s neživotním pojištěním. Jedná se především o předepsané hrubé pojistné v neživotním pojištění, pojistné postoupené zajišťovatelům, změnu stavu rezervy nezaslouženého pojistného očištěné od zajištění, položky změn stavu ostatních technických rezerv, náklady na pojištění plnění očištěné od zajištění v neživotním pojištění, prémie a slevy očištěné od zajištění, pořizovací náklady na pojištění smlouvy, správní režii, převedené výnosy z investic a veškeré ostatní náklady a výnosy spojené s neživotním pojištěním a zajištěním (Bokšová, 2010).

Druhou část výkazu zisku a ztráty, jehož struktura je obdobná jako u technického účtu k neživotnímu pojištění, představuje **Technický účet k životnímu pojištění**, který zachycuje operace týkající se životního pojištění (Bokšová, 2010).

Netechnický účet, jakožto třetí část výkazu zisku a ztráty, zachycuje souhrnný výsledek technických účtů k neživotnímu a životnímu pojištění, náklady a výnosy investic nesouvisejícího s životním pojištěním, převedené výnosy z investic, ostatní náklady a výnosy, které souvisejí s jinou činností pojišťovny, než je činnost pojišťovací nebo

zajišťovací, tvorbu a užití rezerv na rizika a ztráty, tvorbu a užití opravných položek a mimořádné náklady a výnosy (Bokšová, 2010).

Výkaz zisku a ztráty **zdravotní pojišťovny** se skládá z Technického účtu k neživotnímu pojištění a Netechnického účtu, přičemž Technický účet neživotního pojištění používá především pro vykazování smluvního zdravotního pojištění a Netechnický účet vždy ve spojení s Technickým účtem životního pojištění. Pokud zdravotní pojišťovna nemá náplň pro Technický účet k neživotnímu pojištění, vytvoří pouze Netechnický účet. Veškeré položky uvedené v tabulce 4 jsou očištěny od zajištění (Česko, 2002b).

Tabulka 4: Výkaz zisku a ztráty zdravotní pojišťovny

Technický účet k neživotnímu pojištění	Netechnický účet
1. Zasloužené pojistné	1. Výsledek Technického účtu k neživotnímu pojištění
2. Převedené výnosy z investic z Netechnického účtu	2. Výnosy z investic
3. Ostatní technické výnosy	3. Náklady na investice
4. Náklady na pojistná plnění	4. Převod výnosů z investic na Technický účet k neživotnímu pojištění
5. Změny stavu ostatních technických rezerv	5. Daň z příjmů
6. Bonusy a slevy	6. Výsledek hospodaření po zdanění
7. Čistá výše provozních nákladů	7. Mimořádné náklady
8. Ostatní technické náklady	8. Mimořádné výnosy
9. Výsledek Technického účtu k neživotnímu pojištění	9. Ostatní daně neuvedené v předcházejících položkách
	10. Výsledek hospodaření za účetní období

Zdroj: (Česko, 2002b)

2.6.3 Příloha k účetní závěrce

Smyslem přílohy je vysvětlit a doplnit informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Tyto informace jsou v příloze uspořádány ve stejném pořadí, jako jsou v rozvaze a výkazu zisku a ztráty (Pilátová, 2017). Pro všechny uživatele informací má nezastupitelnou funkci. Smyslem přílohy je podat takový rozsah vysvětlujících informací, aby bylo možné porozumět a pochopit jednotlivé vykázané položky a určit finanční pozici a výkonnost podniku. Způsob, jak má být příloha vyhotovena, není přesně stanoven, a proto příloha může mít formu popisu nebo tabulek.

Příloha obsahuje:

- obecné informace o společnosti,
- údaje o účetní závěrce a předpoklady pro vypracování účetní závěrky,
- účetní postupy používané v podniku,
- detailní informace k jednotlivým položkám účetních výkazů,
- doplňující informace ovlivňující finanční situaci a výkonnost společnosti,
- rozbor účetních výkazů,
- změny v účetních pravidlech,
- ostatní podrobné informace,
- informace o významných skutečnostech mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky, pokud nějaké nastaly (Bokšová, 2013).

2.6.4 Přehled o peněžních tocích

Pro **komerční pojišťovny** tento výkaz není při sestavování účetní závěrky povinný, jelikož jako finanční instituce veškeré operace spojené s finančními prostředky eviduje na ostatních účetních výkazech. **Zdravotní pojišťovny** tento výkaz sestavují. Přehled o peněžních tocích zobrazuje počáteční stav peněžních prostředků daného účetního období, příjmy, výdaje a změnu stavu peněžních prostředků, tj. rozdíl mezi příjmy a výdaji, a konečný stav peněžních prostředků ke konci účetního období dané pojišťovny. Peněžní prostředky se v tomto výkazu rozdělují na peněžní prostředky fondů celkem a peněžní prostředky za zdaňovanou činnost. Položky mající hodnotu ve výši nula se neevidují (Česko, 2002b).

2.6.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Jak již bylo zmíněno, přehled o změnách vlastního kapitálu sestavují povinně pouze **komerční pojišťovny**. Obsahem tohoto výkazu je zejména zvýšení nebo snížení vlastního kapitálu v průběhu účetního období podle oceňovacích zásad používaných v účetní závěrce, rozdíly ze změn účetních metod, účetní případy související se vztahy se společníky obchodní korporace, kdy vystupují v roli vlastníků, a výplatu podílů na zisku. Přehled obsahuje položky jako je základní kapitál, nerozdělený zisk z minulých let, výplaty dividend, výsledek hospodaření za běžné účetní období a jako poslední položka je celková položka vlastního kapitálu. Uspořádání a označení položek všech těchto výkazů je stanoveno v příloze k V502 (Pilátová, 2017).

3 Komparativní analýza odlišností vybraných oblastí v účetních závěrkách komerčních a zdravotních pojišťoven

Bakalářská práce se z důvodu složitosti komparace komerčních a zdravotních pojišťoven zaměří pouze na nejvýznamnější položky účetní závěrky pojišťoven. Vybranými pojišťovnami jsou Česká pojišťovna, a. s., (dále jen ČP) jako zástupce komerčních pojišťoven, a Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky (dále jen VZP) jako zástupce zdravotních pojišťoven. Komparace položek účetní závěrky daných pojišťoven je zaměřena na **investice** a jejich zdroje krytí, tj. **rezervy** (u komerčních pojišťoven označovaných jako technické rezervy). Lze říci, že se jedná o nejvýznamnější položky účetních výkazů. Podrobně se sledují, jelikož je zájmem zainteresovaných osob znát, kam pojišťovny umísťují své volné finanční prostředky a také z jakých zdrojů tyto prostředky získaly.

Účetní závěrky obou zástupců pojišťoven jsou sledovány za rok 2016, z důvodu absence účetních závěrek za rok 2017, které v době zpracování bakalářské práce nebyly pojišťovnami zveřejněny. Pojišťovny prezentují svou účetní závěrku ve výroční zprávě, proto bakalářská práce čerpá údaje z výroční zprávy ČP za rok 2016 a výroční zprávy VZP za rok 2016. Vybrané části účetní závěrky z výroční zprávy ČP jsou znázorněny v příloze B a z výroční zprávy VZP v příloze C této bakalářské práce.

3.1 Česká pojišťovna

ČP je univerzální pojišťovnou poskytující životní i neživotní pojištění a na pojistném trhu působí již 190 let. Je poskytovatelem jak individuálního životního a neživotního pojištění, tak také pojištění malých, středních a velkých podniků v rámci průmyslových, podnikatelských a zemědělských rizik. Vlastníkem ČP je zahraniční nadnárodní společnost Generali CEE Holding, která je součástí skupiny Generali, přední světové pojišťovny. Rating finanční síly ČP byl mezinárodní ratingovou agenturou A.M.Best potvrzen na úrovni „A“ (Excellent) s pozitivním výhledem a úvěrovým ratingem na úrovni „a“ (Česká pojišťovna, 2018).

ČP poskytuje produkty pojištění zaměřené na život, automobil, majetek, cestování, odpovědnost, zvířata, hypotéky, důchodové spoření, finanční plán. Klienti mají možnost

si pojištění sjednat také on-line na webových stránkách ČP. Jedná se o povinné ručení, havarijní pojištění, úrazové pojištění, cestovní pojištění, pojištění odpovědnosti, pojištění odpovědnosti z povolání, pojištění majetku a pojištění psů a koček. Klienti mohou přes webovou stránku ČP také například oznámit škodu/pojistnou událost, zaplatit pojištění či ukončit pojištění (Česká pojišťovna, 2018).

Dle požadavků národní účetní legislativy ČP, jakožto subjekt, který vydal cenné papíry registrované na regulovaném trhu cenných papírů v členských státech Evropské unie, účtuje a sestavuje účetní závěrku v souladu s *mezinárodními standardy finančního výkaznictví (IFRS)* přijaté Evropskou unií (Výroční zpráva ČP, 2016). Terminologie standardů IFRS je v některých pasážích odlišná od té české terminologie standardů. Mezinárodní standardy říkají, že účetní závěrka obsahuje výkaz o finanční situaci neboli rozvahu, výkaz o úplném výsledku čili výkaz zisku a ztráty, výkaz změn vlastního kapitálu, výkaz o peněžních tocích a přílohu k této účetní závěrce. ČP sestavuje účetní závěrku dle IFRS, tak aby korespondovala s účetní závěrkou svého zahraničního majitele a byla porovnatelná. Účetní závěrku dle českých standardů sestavuje především pro výpočet základu daně z příjmu.

3.1.1 Investice České pojišťovny

Jednou z nejvýznamnějších položek rozvahy komerčních pojišťoven jsou právě investice. Pojišťovna investuje za účelem zhodnocení svých finančních prostředků. Především se jedná o finanční prostředky (příjmy), které pojišťovna vybrala od svých klientů (pojištěnců), zaměstnavatelů a státu ve formě pojistného.

Rozvaha ČP obsahuje položku **investice**, která je zde rozčleněna na investice do nemovitostí, úvěry a půjčky, realizovatelné cenné papíry, finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti zisku nebo ztrátě a ostatní investice. Celková výše investic ke konci roku 2016 dosáhla 79,7 mld. Kč, což je oproti předchozímu roku navýšení o 2,1 mld. Kč (Výroční zpráva ČP, 2016).

Investice do nemovitostí představují majetek, který je držen za účelem realizace zisku z pronájmu nebo kapitálového zhodnocení. Pojišťovna ho nepoužívá pro své účely, nebo jenom jeho nevýznamnou část. V roce 2016 byla počáteční hodnota položky investice do nemovitostí 58 mil. Kč a konečná hodnota činila 6 mil. Kč. Snížení investic do

nemovitostí ve výši 52 mil. Kč bylo způsobeno prodejem budovy na Barrandově. Zisk z prodeje činil 2,7 mil. Kč (Výroční zpráva ČP, 2016).

Položka **úvěry** v sobě zahrnuje dluhopisy, půjčky dceřiným společnostem a ostatní půjčky. K 31. prosinci 2016 činily poskytnuté úvěry Českou pojišťovnou 8 540 mil. Kč, z čehož přes 6 600 mil. Kč tvoří ostatní půjčky. Ke zvýšení ostatních půjček došlo v důsledku zvýšení reverzních REPO operací. Úvěry se dále člení na krátkodobé a dlouhodobé, přičemž krátkodobé úvěry představují přes $\frac{3}{4}$ z celkové hodnoty úvěrů (Výroční zpráva ČP, 2016).

Položka **realizovatelné cenné papíry** zahrnuje nekótované akcie oceňované pořizovací cenou, akcie oceňované reálnou hodnotou (kótované), dluhopisy (kótované) a podílové jednotky v investičních fondech. Celková hodnota této položky činí 60 612 mil. Kč, přičemž největší podíl na celkové hodnotě realizovatelných cenných papírů mají dluhopisy ve výši 53 360 mil. Kč. Dlouhodobé realizovatelné cenné papíry činí 54 095 mil. Kč, tj. téměř 90 % z celkové hodnoty této položky (Výroční zpráva ČP, 2016).

Finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti zisku a ztrátě zahrnují finanční aktiva určená k obchodování, finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti zisku a ztrátě, a zajišťovací deriváty. Jednotlivé položky mohou být ve formě dluhopisů, derivátů či pojistných smluv, kde nositelem investičního rizika je pojistník. V roce 2016 celková finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti zisku nebo ztrátě činila 10 515 mil. Kč. Nejvyšší hodnotu má položka finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou ve formě pojistné smlouvy činící 7 926 mil. Kč z celkové hodnoty (Výroční zpráva ČP, 2016).

3.1.2 Rezervy České pojišťovny

ČP eviduje v cizích zdrojích položku **technické rezervy**, která je rozdělena na neživotní pojištění a životní pojištění. Celková hodnota technických rezerv zaznamenala oproti roku 2015 pokles o 2 920 mil. Kč a ke konci roku 2016 tedy činila 64 772 mil. Kč. Technické rezervy životního pojištění dosáhly hodnoty 43 931 mil. Kč, což jsou přibližně $\frac{2}{3}$ z celkové hodnoty technických rezerv. Dále se položka technických rezerv dělí na

krátkodobé a dlouhodobé, přičemž dlouhodobé technické rezervy tvoří přibližně 75 % z celkové hodnoty technických rezerv (Výroční zpráva ČP, 2016).

Rezerva na nezasloužené pojistné obsahuje část předepsaného hrubého pojistného vztahující se k následujícímu účetnímu období. Stanovuje se individuálně pro každou pojistnou smlouvu a musí být upravena tak, aby odrážela jakoukoli odchylku ve výskytu rizika v průběhu období krytého pojistnou smlouvou. Ke konci roku 2016 činila celková hodnota rezervy na nezasloužené pojistné 5 043 mil. Kč., z toho v neživotním pojištění 4 827 a v životním pojištění 216 mil. Kč (Výroční zpráva ČP, 2016).

Rezerva na pojistná plnění představuje odhad celkových nákladů na pojistná plnění, která vyplývají z pojistných událostí vzniklých do konce účetního období, ať už byly či nebyly nahlášeny. Odhad je snížen o již vyplacené částky pojistných plnění a navýšen o související interní a externí náklady na likvidaci pojistných událostí. Její celková výše ke konci roku 2016 činila 17 395 mil. Kč, což oproti minulému roku znamenalo pokles o 501 mil. Kč. Rezerva na pojistná plnění zahrnuje RBNS (Reported But Not Settled), tj. pojistné události, které byly nahlášeny ke konci účetního období a u nichž dosud nebyla dokončena likvidace, a IBNR (Incurred But Not Reported), tj. pojistné události, které nastaly ke konci účetního období, avšak dosud nebyly nahlášeny. Za rok 2016 RBNS dosáhla hodnoty 12 549 mil. Kč a IBNR činila 5 210 mil. Kč (Výroční zpráva ČP, 2016).

Ostatní technické rezervy zahrnují jakékoliv jiné pojistně-technické rezervy, které nebyly uvedeny výše, jako např. rezervu na nedostatečnost pojistného v neživotním pojištění, rezervu na stárnutí v rámci zdravotního pojištění či rezervu na prémie a slevy v neživotním pojištění. Na konci roku 2016 činily 383 mil. Kč (Výroční zpráva ČP, 2016).

Rezervy životních pojištění představují odhadovanou výši závazků pojišťovny, která vyplývá ze smluv životního pojištění. Tyto rezervy čítají přibližně dvě třetiny celkových technických rezerv a zahrnují především rezervu pojistného životních pojištění a rezervu životních pojištění, kde investiční riziko nese pojistník. Oproti roku 2015 byl zaznamenán pokles o 2 763 mil. Kč, tudíž celková výše rezerv životního pojištění k 31. prosinci 2016 činila 41 951 mil. Kč (Výroční zpráva ČP, 2016).

3.2 Všeobecná zdravotní pojišťovna

VZP byla zřízena dnem 1. ledna 1992 zákonem č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, dále jen „Z551“ (Česko, 1991). Hlavním úkolem zdravotní pojišťovny je v souladu s legislativními normami vybírat pojistné na zdravotní pojištění a hradit zdravotní služby poskytnuté klientům pojišťovny smluvními poskytovateli zdravotních služeb. VZP je instituce řízená státem, která na území ČR garantuje fungování veřejného zdravotního pojištění a celostátní dostupnost zdravotních služeb. Pojistné z veřejného zdravotního pojištění a úhrady zdravotní péče vykazuje v základním fondu veřejného zdravotního pojištění (Výroční zpráva VZP, 2016).

Rozpočet VZP se sestavuje na daný rozpočtový rok tak, aby výdaje nepřevýšily příjmy. Rozdíl mezi příjmy a výdaji se na konci roku zúčtovává vůči rezervnímu fondu. VZP je povinna předkládat České národní radě pojistný plán na následující kalendářní rok, rozvahu a zprávu o výsledku hospodaření za běžný kalendářní rok. Finanční prostředky, které získá vlastními zdroji vytvořenými využíváním fondů a příjmy, které plynou z přirážek k pojistnému, pokut a poplatků z prodlení je povinna použít na zlepšení zdravotní péče svým pojištěncům nebo snížit sazby pojistného (Česko, 1991).

VZP má v segmentu zdravotního pojištění vedoucí postavení. Stará se přibližně o 6 mil. klientů a i přes konkurenci dalších šesti zdravotních pojišťoven v ČR, které vznikly na základě zákona č. 280/1992 Sb., České národní rady o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách., se jedná o největší zdravotní pojišťovnu. Velkou výhodou VZP je velký výběr poskytovatelů zdravotních služeb (VZP, 2018).

3.2.1 Investice Všeobecné zdravotní pojišťovny

Nejvýznamnější položkou rozvahy na rozdíl od komerční pojišťovny jsou u zdravotních pojišťoven fondy, které pojišťovna tvoří především z vybraného pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Neplatí pro ni tedy pravidlo, jako u komerční pojišťovny, že vybrané finanční prostředky investuje za účelem jejich zhodnocení.

VZP ve své rozvaze za rok 2016 vykazuje investice v hodnotě 0 tis. Kč. Veškeré své volné finanční prostředky investuje pouze do vkladů u tuzemských finančních ústavů

a eviduje je v rozvaze na straně aktiv v položce **hotovost na účtech u finančních institucí a hotovost v pokladně**, jejíž struktura je znázorněna v tabulce 5. Celková hodnota položky hotovost na účtech u finančních institucí a hotovost v pokladně ke konci roku 2016 činila 9 234 mil. Kč (Výroční zpráva VZP, 2016).

Tabulka 5: Hotovost na účtech u finančních institucí a hotovost v pokladně VZP v roce 2016

Hotovost na účtech u finančních institucí a hotovost v pokladně (tis. Kč)		9 234 400
1.	Zvláštní bankovní účty	9 225 443
1.1.	Základního fondu	3 071 462
1.2.	Rezervního fondu	3 071 462
1.3.	Provozního fondu	2 946 254
1.4.	Sociálního fondu	20 854
1.5.	Fondu reprodukce majetku	1 377 716
1.6.	Fondu prevence	61 399
1.7.	Ostatní bankovní účty	43 382
2.	Pokladna a jiné pokladní hodnoty	8 957

Zdroj: (Výroční zpráva VZP, 2016)

Finanční prostředky VZP byly k 31. prosinci 2016 uloženy u bankovních institucí Česká národní banka, Komerční banka, a.s., Československá obchodní banka, a.s. a MONETA Money bank. Dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zřídila v roce 2016 bankovní účty u České národní banky. Účty doposud vedené u jiných bank využívá pouze pro příjem peněžních prostředků a neprodleně jsou převáděny na účty u ČNB (Výroční zpráva VZP, 2016).

Majetek pojišťovny a investice eviduje ve fondu reprodukce majetku, viz oddíl 3.4 *Rezervy VZP – fond reprodukce majetku*, kde soustřeďuje prostředky na investiční potřeby.

VZP provozuje činnost podléhající dani z příjmu právnických osob. **Ostatní zdaňovaná činnost** představuje činnosti související s hlavní činností VZP, hospodaření s majetkem a provádění zprostředkovatelské činnosti. VZP musí dodržovat stanovenou právní úpravu, především že VZP nepodniká s prostředky vybranými na veřejném zdravotním pojištění, respektuje předpisy upravující ceny mezi ekonomicky spojenými subjekty, operuje jako plátce DPH a odděleně sleduje a účtuje o činnostech, pro něž byla VZP zřízena, a ostatní

zdaňovací činnosti. Díky této činnosti VZP vykazuje kladný hospodářský výsledek, včetně zisku z majetkové účasti ve své dceřiné společnosti Pojišťovna VZP, a. s. (Výroční zpráva VZP, 2016).

3.2.2 Rezervy Všeobecné zdravotní pojišťovny

VZP netvoří rezervy a ani o nich neúčtuje, pokud tak nestanoví nějaký zvláštní právní předpis. Dle Z551 a V503 zřizuje **fondy**. Jednotlivé činnosti jsou financovány přesně určenými finančními prostředky z jednotlivých fondů. Jedná se o takzvaný fondový princip. Dle právních předpisů jsou určeny limity na tvorbu a čerpání těchto fondů. Fondy se dělí na dvě skupiny, tj. fond veřejného zdravotního pojištění a ostatní kapitálové fondy. Mezi fondy veřejného zdravotního pojištění patří základní fond a rezervní fond, ostatními kapitálovými fondy jsou provozní fond, sociální fond, fond majetku, fond reprodukce majetku, fond prevence a jiné, tj. fond přerozdělení, fond kapitálového krytí podílu v ovládané osobě, jiné ostatní fondy ze zisku.

Základní fond zdravotního pojištění slouží k úhradě zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění, k přidělům do provozního fondu ke krytí nákladů na činnost VZP, k přidělům dalším fondům a k dalším platbám. V roce 2016 činil základní fond -2 818 619 tis. Kč, přičemž k 31. prosinci roku 2015 byla jeho výše -5 133 826 tis. Kč (Výroční zpráva VZP, 2016). Jedná se o stěžejní fond, který odráží hospodaření zdravotní pojišťovny a jsou z něj čerpány prostředky do ostatních fondů. Tvoří se především z odvodu pojistného na veřejné zdravotní pojištění a ostatní související poplatky a čerpá se dle nastavených úhradových mechanismů (Zdravotně pojistný plán, 2016).

Rezervní fond zdravotního pojištění je tvořen přiděly z pojistného převodem části zůstatku základního fondu. Slouží ke krytí schodku základního fondu a ke krytí zdravotní péče v případech výskytu hromadných onemocnění a přírodních katastrof nebo nezaviněného významného poklesu výběru pojistného. K 31. prosinci 2016 byla hodnota rezervního fondu ve výši 1,7 mld. Kč, přičemž dle Z551 činí výše rezervního fondu 1,5 % průměrných ročních výdajů základního fondu zdravotního pojištění VZP za bezprostředně předcházející tři kalendářní roky. Dluh základního fondu vůči rezervnímu fondu činil 0,5 mld. Kč. Vyrovnan byl převodem finančních prostředků z bankovního

účtu provozního fondu na bankovní účet rezervního fondu ve výši 611,7 mil. Kč, což odpovídá limitu rezervního fondu na rok 2017 (Výroční zpráva VZP, 2016).

Z prostředků uložených v **provozním fondu** jsou hrazeny náklady na činnost zdravotní pojišťovny, především pak závazků souvisejících s danou činností, jimiž jsou například platy zaměstnanců či nákup běžného hmotného a nehmotného majetku. Uložené pokuty je pojišťovna povinna hradit z provozního fondu. Fond se tvoří stanoveným přidělem ze základního fondu, který se odvíjí především od počtu pojištěných osob dané zdravotní pojišťovny. V současnosti činí přibližně 3 % příjmů základního fondu (Výroční zpráva VZP, 2016).

Počáteční stav provozního fondu VZP měl v roce 2016 hodnotu 2 847,1 mil. Kč. Příděl do fondu, který byl tvořen ve výši maximálního limitu stanoveného vyhláškou, činil 4 675,6 mil. Kč. Celková tvorba tedy činila 4 826,2 mil. Kč. Navíc byl v roce 2016 prodán dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, čímž se vytvořila pohledávka ve výši 63,2 mil. Kč. Čerpání fondu, tj. snížení zdrojů proběhlo ve výši 4 146,9 mil. Kč. Hlavními položkami jsou závazky z provozní činnosti ve výši 3 761,6 mil. Kč včetně mezd zaměstnanců tvořící 1 669,7 mil. Kč a ostatní závazky ve výši 1 024,9 mil. Kč zahrnující zákonný příděl 33,9 mil. Kč do sociálního fondu a příděl 345 mil. Kč do rezervního fondu. Konečný zůstatek byl vyúčtován na 3 526,5 mil. Kč, což je jednou tolik oproti plánu na rok 2016 (Výroční zpráva VZP, 2016).

Ve **fondě reprodukce majetku** jsou soustřeďovány prostředky na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Tvorba fondu a zároveň tedy krytí investičních potřeb probíhá především přiděly z provozního fondu a hlavními zdroji jsou odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Čerpání fondu bylo v roce 2016 využito především na investice v oblasti IT a staveb (Výroční zpráva VZP, 2016).

Počáteční stav fondu činil 2 310,5 mil. Kč. Tvorba fondu, jehož největší částí jsou přiděly z provozního fondu ve výši odpisů 453,8 mil. Kč, výnosy z prodeje dlouhodobého majetku ve výši 6,8 mil. Kč a úrokové výnosy, činila 460,8 mil. Kč. Přiděly z provozního fondu byly ve srovnání s plánem na rok 2016 nižší, a to z důvodu nižšího objemu nově zařazených investic. Čerpání fondu dosáhlo výše 178,5 mil. Kč a bylo použito na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Částka 162,2 mil. Kč byla vynaložena na IT, především na vývoj a podporu aplikací, na nákup hardwaru pro datová centra

a zajištění licencí. Na stavební investice bylo vydáno 12,0 mil. Kč a jednalo se o vybavení centrální spisovny, stavební úpravy klientských hal či pracovišť a vypracování projektových dokumentací. Ostatní investice ve výši 4,3 mil. Kč byly využity na pořízení bezpečnostních systémů a techniku (Výroční zpráva VZP, 2016).

Sociální fond je obecně zřizován k zabezpečení kulturních, sociálních a dalších potřeb zaměstnanců pojišťoven. Počáteční stav sociálního fondu činil k počátku účetního období 18, 838 mil. Kč. VZP tvořila v roce 2016 tento fond především přidělem z provozního fondu ve výši 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na mzdy a náhrady mezd. Celková předepsaná částka tedy činila 33,4 mil. Kč. Příděl ve výši 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na mzdy a náhrady mezd z hospodářského výsledku po zdanění byl dalším zdrojem sociálního fondu, stejně jako úroky z bankovního účtu a splátky půjček od zaměstnanců VZP. Fond byl v roce 2016 čerpán ve výši 49,7 mil. Kč, zejména formou příspěvků zaměstnancům VZP na penzijní připojištění, životní pojištění a příspěvku na stravování. Finanční prostředky jsou dále používány jako příspěvky na sportovní aktivity, sociální výpomoci, případně půjčky pro zaměstnance v mimořádně tíživých životních situacích či příspěvky na očkování proti žloutence. Konečný stav sociálního fondu ke konci roku 2016 činil 18, 129 mil. Kč (Výroční zpráva VZP, 2016).

Ministerstvo financí a Ministerstvo zdravotnictví projednají pro všechny výše zmíněné fondy podrobnější vymezení okruhu a výše příjmů a výdajů, jejich tvorby, užití, přípustnosti vzájemných převodů finančních prostředků a hospodaření s nimi. Zůstatky sociálního fondu či jiného fondu vytvořeného v rámci povoleného limitu se převádí jako mimořádný příděl sociálního fondu. V případě, že pojišťovna vytvářela v rámci limitu provozní fond, se jeho zůstatek převádí do následujícího období. Zůstatky ostatních účelových fondů se převádí jako mimořádný příděl rezervního fondu. Je-li však rezervní fond naplněn do výše limitu, zůstatky jsou převedeny do základního fondu. Pojišťovna nesmí podnikat s prostředky plynoucími z veřejného zdravotního pojištění (Česko, 1991).

Fond prevence se používá na úhradu zdravotní péče nad rámec zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění. Jedná se o zdravotní péči s prokazatelným preventivním, diagnostickým nebo léčebným efektem, je-li poskytována pojištěncům v souvislosti s jejich existujícím nebo hrozícím onemocněním. Prostředky jsou čerpány také k realizaci preventivních zdravotnických programů sloužících k odhalování závažných onemocnění, na podporu rehabilitačně rekondičních aktivit vedoucích

k prokazatelnému zlepšení zdravotního stavu účastníků a na podporu projektů podporujících zvýšení kvality zdravotní péče, zdravý způsob života a zdraví pojištěnců. Finanční prostředky jsou tvořeny především z příjmů plynoucích z pokut, přírážek k pojistnému a penále v oblasti veřejného zdravotního pojištění. Dále pak příjmy ze zúčtování s pojištěnci s vazbou na vyúčtování preventivních programů (léčebně ozdravné programy pro chronicky nemocné) a z úroků vytvořených na běžném účtu fondu prevence (Česko, 1991).

Objem prostředků určených na převod do fondu prevence je limitován Z551. Celková výše převodu za kalendářní rok nesmí překročit 0,3 % celkového objemu příjmů pojistného po přerozdělení stanoveným tímto zákonem. V roce 2016 byl fond prevence vytvořen ve výši 496,2 mil. Kč, z největší části přidělem ze základního fondu zdravotního pojištění ve výši 478,5 mil. Kč. Celkově bylo za rok 2016 z fondu vyčerpáno 570,9 mil. Kč. Náklady na preventivní programy činily 569,7 mil. Kč, z nichž 407,9 mil. Kč na zdravotní programy, 40,4 mil. Kč na ozdravné pobyty a 103,8 mil. Kč na ostatní činnosti. Konečný zůstatek fondu prevence činí 239,6 mil. Kč (Výroční zpráva VZP, 2016).

Pojišťovny tvoří i **jiné fondy**, například fond přerozdělení, sloužící k přerozdělení pojistného, či fond kapitálového krytí podílu v ovládané osobě.

V souladu s účetními předpisy pro zdravotní pojišťovny VZP vytváří **rezervu na pravomocně neskončené soudní spory** v oblasti veřejného zdravotního pojištění. Odhad rezervy vychází z výše žalované částky, avšak nezahrnuje případy, u nichž lze s vysokou mírou pravděpodobnosti očekávat, že je VZP vyhraje. Na ostatní tituly v oblasti veřejného zdravotního pojištění se rezerva netvoří. Rezerva se vykazuje proti základnímu fondu. K počátku účetního období roku 2016 činila rezerva na soudní spory 340 375 tis. Kč. Během roku byla navýšena o 45 419 tis. Kč, to znamená, že k 31. prosinci roku 2016 činila výše rezervy 385 794 tis. Kč. Přičemž v roce 2015 byla navýšena až o 173 180 tis. Kč, tj. přibližně rovno počáteční hodnotě rezervy (Výroční zpráva VZP, 2016).

4 Zhodnocení výsledků vybraných ukazatelů z finančních výkazů vybraných pojišťoven

Následující kapitola popisuje vybrané ukazatele ČP a VZP znázorňující výkon pojišťoven. Sledovány jsou pouze stavy daných položek a následně se hodnotí jejich vývoj znázorněný grafem. Veškeré údaje použité pro tvorbu tabulek a grafů vycházejí z výroční zprávy ČP a VZP v letech 2012 až 2016. U ČP jsou sledovány ukazatele předepsané smluvní pojistné, výsledek hospodaření, investice a technické rezervy. Pro prezentaci vývoje zdravotní pojišťovny VZP byly vybrány ukazatele předepsaného pojistného po přerozdělení, výsledek hospodaření a fondy.

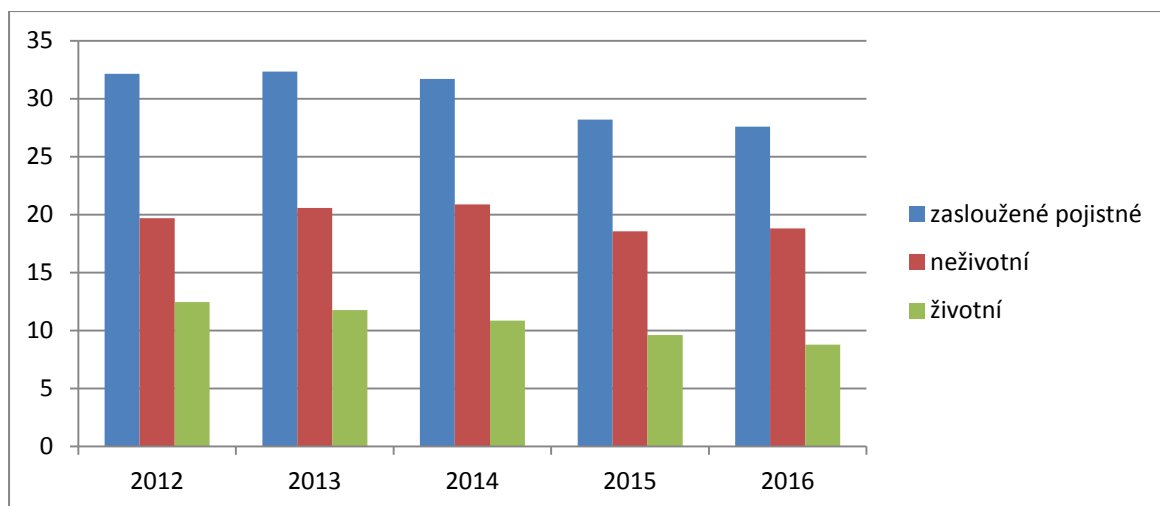
4.1 Výsledky vybraných ukazatelů České pojišťovny v letech 2012 až 2016

Zasloužené pojistné je jedním z klíčových ukazatelů komerční pojišťovny a je vykazováno ve výkazu zisku a ztráty. Představuje část předepsaného pojistného dle uzavřených smluv související s probíhajícím účetním obdobím, ať už bylo zapláceno, či ne. Na českém pojistném trhu je dle metodiky České asociace pojišťoven (dále jen „ČAP“) v podílu na celkovém předepsaném pojistném ČP v dominantní pozici. Tabulka 6 a obrázek 1 znázorňují vývoj zaslouženého pojistného v letech 2012 až 2016 a také podíly v neživotním a životním pojištění. Údaje byly čerpány z výročních zpráv ČP sledovaného období.

Tabulka 6: Celkový objem zaslouženého pojistného ČP v letech 2012 až 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový objem zaslouženého pojistného (mld. Kč)	32,14	32,33	31,71	28,18	27,59
- neživotní (mld. Kč)	19,68	20,56	20,87	18,56	18,80
- životní (mld. Kč)	12,46	11,77	10,84	9,62	8,79

Zdroj: vlastní zpracování dle (Výroční zprávy ČP 2012 – 2016)

Obrázek 1: Vývoj předepsaného pojistného ČP v letech 2012 až 2016 v mld. Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle (Výroční zprávy ČP 2012 – 2016)

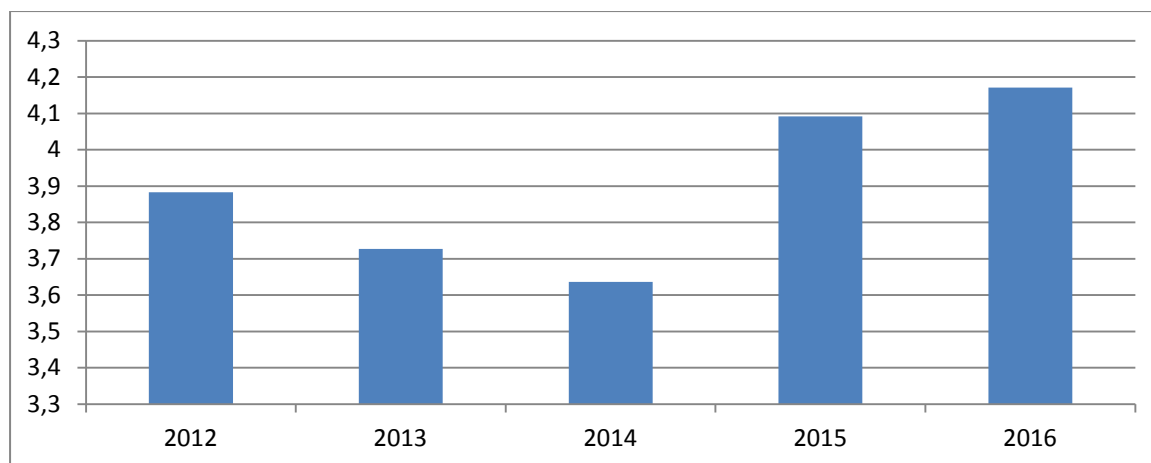
Zasloužené pojistné ČP vykazované v mld. Kč od roku 2012 se do roku 2016 téměř lineárně snižuje. V roce 2016 činilo 27,59 mld. Kč, což je o 4,55 mld. Kč méně, než tomu bylo o pět let dříve, tj. v roce 2012. Vývoj zaslouženého pojistného z neživotního pojištění zaznamenal pokles v roce 2014, avšak o tohoto roku stále mírně stoupá. Naopak tomu je u zaslouženého pojistného životního pojištění, které po celé sledované období klesá. Důvodem může být celková společenská neochota obyvatelstva a neuvědomění si důležitosti pojišťovat se v životním pojištění, naopak pojistit svůj majetek. Největší zájem pak stále přetrvává u investičního životního pojištění.

Zisk v běžném účetním období znázorňuje rozdíl mezi náklady a výnosy pojišťovny po zdanění daní z příjmu právnických osob. Údaje pochází z výkazu zisku a ztráty v individuálních účetních závěrkách ČP zveřejněných ve výročních zprávách daných let, viz. tabulka 7 a obrázek 2.

Tabulka 7: Hospodářský výsledek ČP v letech 2012 až 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Zisk v běžném účetním období (mld. Kč)	3,883	3,727	3,636	4,092	4,171
Roční nárůst zisku po zdanění (%)	-	- 0,040	- 0,024	+ 0,12	+ 0,019

Zdroj: vlastní zpracování dle (Výroční zprávy ČP 2012 – 2016)

Obrázek 2: Vývoj zisku v běžném účetním období ČP v letech 2012 až 2016 v mld. Kč
Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy ČP (2012 – 2016)

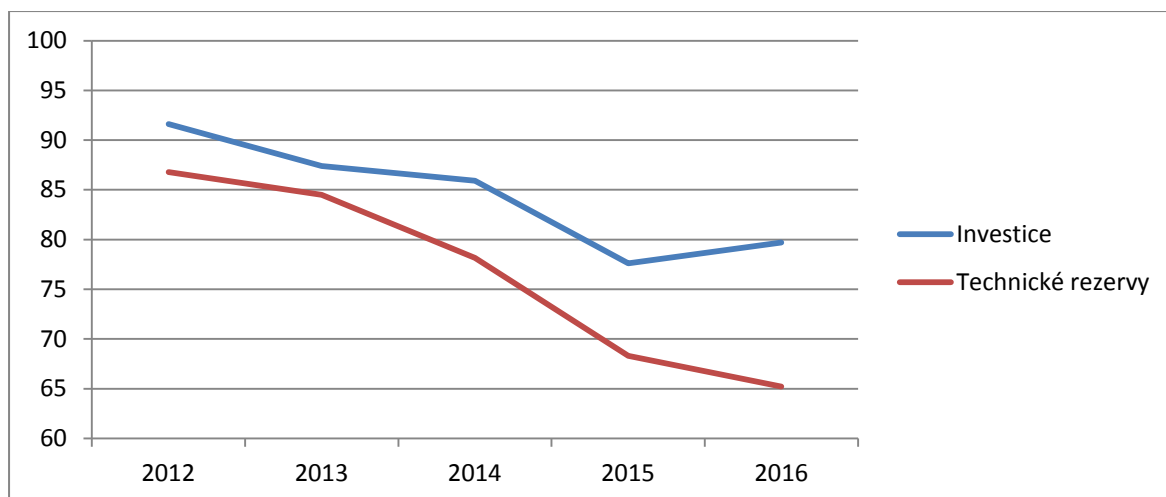
Výsledek hospodaření, čili zisk v běžném účetním období je vykázán v mld. Kč v letech 2012 až 2016. Do roku 2014 se stále snižoval a činil tak 3,636 mld. Kč, avšak následující dva roky zaznamenal nárůst až na 4,171 mld. Kč. Růst čistého zisku byl způsoben především tím, že ČP uzavřela dohodu o prodeji svých akcií svému jedinému akcionáři, kterým realizovala zisk odrážející se ve výsledku hospodaření.

Podíl investic na technických rezervách by měl být větší než jedna, tak aby pojišťovna využila maximálně své možnosti, což je v tomto případě splněno. ČP má poměrně vysoké hodnoty investic, které se však v průběhu sledovaného období snižují, kromě roku 2016, kdy opět rostou, zatímco hodnota technických rezerv se neustále snižuje. Údaje investic a technických rezerv byly do následující tabulky 8 a obrázku 3 čerpány z rozvahy ČP.

Tabulka 8: Investice a technické rezervy ČP v letech 2012 až 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Investice (mld. Kč)	91,6	87,4	85,9	77,6	79,7
Technické rezervy (mld. Kč)	86,8	84,5	78,16	68,29	65,22
Investice/technické rezervy	1,055	1,034	1,099	1,136	1,222

Zdroj: vlastní zpracování dle (Výroční zprávy ČP 2012 – 2016)

Obrázek 3: Investice a technické rezervy ČP v letech 2012 až 2016 v mld. Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy ČP (2012 – 2016)

Investice klesly od roku 2012 o téměř 15 % a technické rezervy dokonce až o 25 %. Z grafu je patrné, že rozdíl mezi hodnotou investic a hodnotou technických rezervy se v průběhu sledovaných pěti let stále zvětšuje. Technické rezervy, jakožto zdroj krytí investic, tak doplňuje ve financování investic složka vlastního kapitálu.

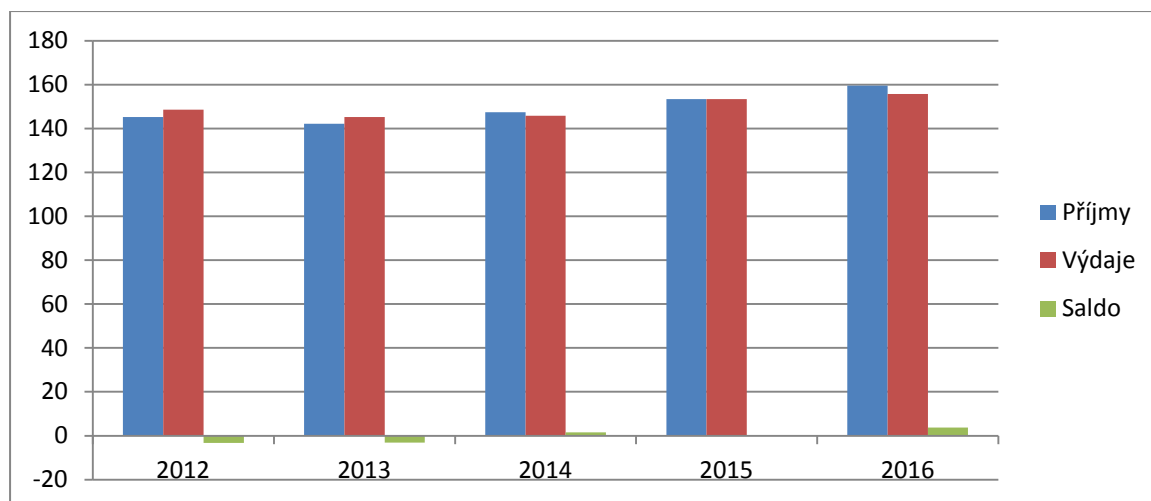
4.2 Výsledky vybraných ukazatelů Všeobecné zdravotní pojišťovny v letech 2012 až 2016

Příjmy pojistného z přerozdělení pokrývají výdaje na zdravotní služby a náklady na vlastní činnost VZP. Pojistné vybrané od všech zdravotních pojišťoven je přerozdělováno, tak aby se vyrovnaly rozdíly mezi jednotlivými zdravotními pojišťovnami na straně příjmů pojistného od pojištěnců a nákladů na zdravotní služby. Zavedena je zde tedy určitá solidarita mezi pojištěnci s vysokými a nízkými příjmy, a také zdravými a nemocnými pojištěnci. Příjmy, výdaje a saldo, tj. rozdíl mezi příjmy a výdaji, jsou vyobrazeny v následující tabulce 9 a obrázku 4.

Tabulka 9: Příjmy, výdaje a saldo VZP v letech 2012 až 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy (mld. Kč)	145,2	142,1	147,4	153,4	159,5
Výdaje / náklady (mld. Kč)	148,5	145,2	145,8	153,4	155,7
Saldo (mld. Kč)	- 3,3	- 3,1	+1,6	0	+ 3,8

Zdroj: vlastní zpracování dle (Výroční zprávy VZP 2012 – 2016)

Obrázek 4: Příjmy, výdaje a saldo VZP v letech 2012 až 2016 v mld. Kč
Zdroj: vlastní zpracování dle (Výroční zprávy VZP 2012 – 2016)

Po krizi v roce 2008 se hospodaření VZP nemohlo ještě v roce 2012 vymanit ze špatné finanční situace, kdy náklady převyšovaly výnosy, příjmy klesaly a finanční rezervy se postupně vyčerpaly. VZP proto musela přistoupit k převodu mimořádných příjmů z rezervního fondu a také návratné půjčky od ministerstva financí. Během roku 2013 se jí podařilo posílit příjmovou stranu a stabilizovat výdajovou stranu především ve spolupráci se státními institucemi. Od roku 2014 hospodaří s kladným či vyrovnaným saldem příjmů a výdajů základního fondu zdravotního pojištění a daří se jí tak pokrýt výdaje na zdravotní služby a náklady na vlastní činnost (Výroční zprávy ČP, 2012 – 2016).

Fondy jsou velice významnou položkou zobrazující hospodaření pojišťovny, které v podstatě představují rezervy VZP. Schodek základního fondu se od roku 2012 výrazně snížil, i přes to, že rezervní fond zůstával na přibližně stejné úrovni. Zlepšení situace nastalo především díky návratné půjčce od státu, kdy se základní fond po pěti letech zvýšil o 2 mld. Kč. Ostatní kapitálové fondy rok od roku rostou. Růst byl zaznamenán u provozního fondu a fondu reprodukce majetku na základě růstu základního fondu. Pozitivní dopad to mělo na celou VZP, ale také na jednotlivé skupiny jako jsou například zaměstnanci, jelikož z provozního fondu jsou hrazeny také mzdy pracovníků. Ostatní fondy ze zisku, které svou hodnotu držely ve výši 106 mil. Kč několik let, se v roce 2016 snížily o 2 mil. Kč. Vývoj jednotlivých fondů je vyobrazen v tabulce 10.

Tabulka 10: Fondy VZP v letech 2012 až 2016 v mld. Kč

	2012	2013	2014	2015	2016
Fondy veřejného zdravotního pojištění	-2,107	-3,097	-2,618	-2,918	-0,573
- Základní fond	-4,276	-5,289	-4,816	-5,133	-2,818
- Rezervní fond	2,168	2,192	2,197	2,215	2,245
Ostatní kapitálové fondy	6,352	6,891	7,371	8,369	9,006
- Provozní fond	0,387	1,122	2,076	2,847	3,526
- Sociální fond	0,026	0,022	0,019	0,018	0,018
- Fond majetku	4,490	3,995	3,083	2,878	2,629
- Fond reprodukce majetku	1,113	1,609	1,992	2,310	2,592
- Fond prevence	0,334	0,141	0,199	0,314	0,239
Ostatní fondy ze zisku	0,106	0,106	0,106	0,106	0,104
Fondy celkem	4,351	3,900	4,859	5,557	8,537

Zdroj: vlastní zpracování dle (Výroční zprávy VZP 2012 – 2016)

Lze konstatovat, že jednotlivé fondy jsou na sobě závislé a při výkyvu jednoho fondu se změna projeví i u ostatních fondů. V současné době je VZP v dobré kondici, dokázala se kromě základního fondu vymanit ze špatné situace a nyní hospodaří dle svého plánu. Celková hodnota fondů se od roku 2012 stále zvyšuje, pouze s mírným poklesem v roce 2013.

5 Výsledky komparace vybraných subjektů

Komerční pojišťovny v porovnání se zdravotními pojišťovnami mají mnoho rozdílného. Obě to jsou pojišťovny, což znamená, že poskytují pojištění a jiné související služby, avšak každá je zaměřena na naprosto odlišný druh pojištění.

Cílem komerční pojišťovny je zisk, jelikož se jedná o podnikatelský subjekt a jejím majitelem je soukromá osoba, ve většině případů se jedná o velkou nadnárodní společnost. Česká pojišťovna je součástí nadnárodní společnosti Generali CEE Holding, která působí v několika zemích světa. Komerční pojišťovna vybírá pojistné od svých klientů, které investuje, tak aby rovnoměrně rozmístila riziko do celého svého investičního portfolia. Vždy musí být totiž připravena, že v případě pojistné události bude vyplácet pojistné plnění. Česká pojišťovna jako každá jiná komerční pojišťovna se snaží získat co největší podíl na trhu a přilákat k sobě co nejvyšší počet klientů.

Zdravotní pojišťovna, pro potřeby bakalářské práce Všeobecná zdravotní pojišťovna, je subjekt zřízený státem a také odpovědný státním složkám – ministerstvu financí a ministerstvu zdravotnictví. Zdravotní pojišťovny poskytují všeobecné zdravotní pojištění na základě dohody zmíněných ministerstev a poskytnutí povolení takovouto činnost vykonávat. Všeobecná zdravotní pojišťovna má v tomto segmentu vedoucí postavení, jelikož pokud si člověk sám nezvolí zdravotní pojišťovnu podle svého osobního výběru, je mu automaticky přidělena právě Všeobecná zdravotní pojišťovna.

Účetní výkazy komerční pojišťovny a zdravotní pojišťovny jsou si svou strukturou podobné, avšak objevuje se zde mnoho odlišných položek, které jsou specifické právě pro tyto vybrané rozdílné právní formy. Komerční pojišťovna na rozdíl od té zdravotní vykazuje v rozvaze položku pohledávky za upsaný kapitál, podřízená pasiva, technické rezervy, depozita při pasivním zatížení, přechodné účty aktiv a pasiv. Rozvaha zdravotní pojišťovny pak obsahuje položky vázané k veřejnému zdravotnímu pojištění.

Česká pojišťovna má při svých 3 mil. klientech podstatně větší příjmy z pojistného než Všeobecná zdravotní pojišťovna, která má kolem 5 milionů klientů. Důvodem je právě státní podstata zdravotní pojišťovny a přerozdělování celkové hodnoty příjmů z pojistného ze všech zdravotních pojišťoven na základě celkového počtu pojištěnců, vysoké množství pojištěnců s velmi nákladnou péčí či chudých pojištěnců, kteří jsou

klienty právě VZP. Česká pojišťovna se svůj růst snaží zvyšovat především marketingem a dalšími komerčními podporami.

Velice významnými položkami rozvahy jsou investice a rezervy a proto se tato práce na ně zaměřila. Česká pojišťovna investuje především do nemovitostí, cenných papírů a ostatních finančních aktiv. Zatímco Všeobecná zdravotní pojišťovna své volné prostředky převádí na bankovní účty, které jsou kryty rezervami ve formě fondů. Investice jsou v České pojišťovně rozděleny do pěti složek a v součtu tvoří vysokou hodnotu. V porovnání s technickými rezervami je jejich hodnota vždy vyšší, což znamená, že musí své investice financovat také z vlastního kapitálu. Všeobecná zdravotní pojišťovna v současnosti hospodář s vyrovnaným rozpočtem. Fondy, ze kterých pojišťovna financuje výdaje na zdravotní péči, tvoří dle zákonem určených podmínek a limitů, proto jejich výši nemůže ovlivnit. Její výhodnou je, že pokud se dostane do špatné finanční situace, stát je ji ihned nápomocen například poskytnutím návratné finanční pomoci, tedy půjčky, jako tomu bylo ve zvoleném období.

Závěr

Bakalářská práce zpracovala téma s názvem Specifika účetní závěrky subjektů poskytujících pojišťovací služby. Účetní závěrka je souhrn všech důležitých výkazů, které musí daný subjekt sestavovat, ať už se jedná o podnikatele, obchodní korporace či pojišťovny. Právě pojišťovny však tyto výkazy sestavují dosti rozdílně například oproti podnikatelským subjektům. Účetní závěrka se obecně sestává z rozvahy, výkazu zisku a ztráty, přehledu o peněžních tocích tzv. cash flow, přehledu o změně vlastního kapitálu a přílohy. Všechny tyto součásti jsou důležité pro sestavování účetní závěrky, avšak pojišťovna jakož to subjekt operující s peněžními prostředky, nevykazuje v českých legislativních podmínkách přehled o peněžních tocích, jelikož všechny její ostatní výkazy již tyto údaje obsahují. Položky jednotlivých účetních výkazů zahrnutých v účetní závěrce pojišťoven jsou opět velmi odlišné od podnikatelských subjektů, avšak také mezi jednotlivými pojišťovnami může být rozdíl ve vykazovaných položkách dle jejich konkrétních specifických činností.

Cílem bakalářské práce byla komparace účetních závěrek obou pojišťoven z hlediska jejich hlavních specifik, účetních výkazů a také vybraných položek účetních výkazů. Výsledkem je konstatování, že cíl práce byl splněn, avšak porovnání komerční a zdravotní pojišťovny z hlediska účetní závěrky není vůbec jednoduché. Oba vybrané subjekty fungují na základě jiného zákona a vyhlášek a účtují rozdílně dle svého zaměření a smyslu fungování. Ze závěru tedy vyplývá, že tyto opravdu rozdílné subjekty lze jen špatně komparovat, jelikož každá provozuje svou činnost za jiným účelem a v jiné formě. Česká pojišťovna i Všeobecná zdravotní pojišťovna jsou však obě jedničkami ve svém oboru a lze jen těžko předpokládat, že by na českém trhu v blízké budoucnosti ukončily svou činnost.

Hlavní části práce, tj. teoretická část a praktická část, jsou rozděleny do pěti kapitol. Teoretická část bakalářské práce se zabývá rešerší literatury dané problematiky. Jedná se o charakteristiku účetní závěrky v pojišťovníctví, jejího obsahu, sestavení a zveřejnění, účetních výkazů zahrnutých v účetní závěrce pojišťoven a popis jejich jednotlivých specifických položek. Praktická část bakalářské práce se zaměřuje na konkrétní vybrané subjekty oboru pojišťovníctví a to zástupce komerční pojišťovny Česká pojišťovna, a. s. a představitele zdravotní pojišťovny Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky.

U těchto dvou subjektů byly porovnávány vybrané položky rozvahy podstatné pro finanční činnost pojišťoven, tj. investice a technické rezervy. V závěru bakalářské práce jsou pomocí tabulek a grafů prezentovány vybrané ukazatele pojišťoven čerpané z jejich účetních výkazů, které znázorňují finanční činnost pojišťoven a současně slouží jako ukázka toho, co vše lze z účetních výkazů vyčíst.

Seznam citací

BOKŠOVÁ, Jiřina. 2010. *Účetnictví komerčních pojišťoven - specifika v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7357-521-2.

BOKŠOVÁ, Jiřina. 2013. *Účetní výkazy pod lupou. I.: Základy účetního výkaznictví*. Praha: Linde. ISBN 978-80-720-1-921-2.

ČESKO. 1991. Zákon č. 551/1991 Sb.: Zákon o Všeobecné zdravotní pojišťovně. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 104, s. 2728. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=551/1991&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. 2002a. Vyhláška č. 502/2002 Sb.: Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou pojišťovnami. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 174, s. 9755. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=502/2002&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. 2002b. Vyhláška č. 503/2002 Sb.: Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou zdravotními pojišťovnami. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 174, s. 9790. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=502/2002&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. 2009. Zákon č. 277/2009 Sb.: Zákon o pojišťovnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 85, s. 3918. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=277/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČNB. 2018. *Dohled nad finančním trhem*. [online]. Praha: Česká národní banka. [cit. 2018-01-12]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financi_trh/

ČNB. 2018. *Informační povinnost*. [online]. Praha: Česká národní banka. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financi_trh/vykon_dohledu/informacni_povinnosti/index.html

ČP. 2012 – 2016. *Výroční zpráva České pojišťovny 2012 - 2016*. [online] Česká pojišťovna. [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: <https://www.ceskapojistovna.cz/vyrocnizpravy>

ČP. 2018. *O nás: Profil*. [online]. Praha: Česká pojišťovna. [cit. 2018-04-21]. Dostupné z: <https://www.ceskapojistovna.cz/profil>

DUŠEK, Jiří. 2014. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle*. 7. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-5417-8.

KLINE, Brian. 2007. *How to Read and Understand Financial Statements When You Don't Know What You Are Looking At: For Business Owners and Investors*. Florida: Atlantic Publishing Group. [online] ISBN 978-60138-012-8. [cit. 2018-01-10]. Dostupné z: https://play.google.com/books/reader?id=IxUtw3ls_JUC&printsec=frontcover&output=reader&hl=cs&pg=GBS.PP1.w.1.0.0.1

LANDA, Martin. 2008. *Jak číst finanční výkazy*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-1994-5.

MZ ČR. 2016. *Veřejné zdravotní pojištění*. Portál kvality a bezpečí [online]. 2016-01-06 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/KvalitaABezpeci/obsah/verejne-zdravotni-pojisteni-v-cr_3347_29.html

Newstex. 2014. *CompaniesandMarkets.com: Czech Republic Life Insurance Market: New market research available: Life Insurance in the Czech Republic, Key Trends and Opportunities to 2018*. [online] Chatham, US: Newstex. [cit. 2018-04-13] Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/1641637201?accountid=17116>

Newstex. 2015. *CompaniesandMarkets.com: Czech Republic Insurance Market: New insights: Insurance in the Czech Republic*. [online] Chatham, US: Newstex. [cit. 2018-04-13] Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/1667397971?accountid=17116>

Normans Media Ltd. 2014. *MarketResearchReports.Com: Non-Life Insurance in the Czech Republic, Key Trends and Opportunities to 2018, New Report Launched* [online] Coventry, UK: Normans Media Ltd. [cit. 2018-04-13] Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/1532942881?accountid=17116>

PILÁTOVÁ, Jana. 2017. *Zákon o účetnictví 2017: s komentářem*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-0430-7.

VÁVROVÁ, Eva. 2014. *Finanční řízení komerčních pojišťoven*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-4662-3.

VZP. 2012 – 2016. *Výroční zpráva Všeobecné zdravotní pojišťovny 2012 - 2016*. [online] Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky. [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/o-nas/dokumenty/vyrocní-zpravy>

VZP. 2018. *O nás*. [online] Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky. [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/o-nas>

Seznam příloh

Příloha A - Příloha č. 1 k zákonu č. 277/2009 Sb. (6 stran)

Příloha B - Vybrané části účetní závěrky České pojišťovny za rok 2016 (2 strany)

Příloha C - Vybrané části účetní závěrky Všeobecné zdravotní pojišťovny za rok 2016 (3 strany)

Příloha A - Příloha č. 1 k zákonu č. 277/2009 Sb.

Odvětví a skupiny pojištění

Část A

Odvětví životních pojištění

I. Pojištění

a) pro případ smrti, pro případ dožití, pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti, spojených životů, s výplatou zaplaceného pojistného,

b) důchodu,

c) pojištění úrazu nebo nemoci jako doplňkové pojištění k pojištění podle této části.

II. Svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí.

III. Pojištění uvedená v bodě I písm. a) a b) a bodě II, která jsou spojena s investičním fondem.

IV. Trvalé zdravotní pojištění podle čl. 2 odst. 3 písm. a) bodu iv) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES¹).

V. Kapitalizace příspěvků hrazených skupinou přispěvatelů a následné rozdělování akumulovaných aktiv mezi přeživší přispěvatele nebo mezi osoby oprávněné po zemřelých přispěvatelích.

VI. Umořování kapitálu založené na pojistněmatematickém výpočtu, kdy jsou proti jednorázovým nebo periodickým platbám dohodnutým předem přijaty závazky se stanovenou dobou trvání a ve stanovené výši.

VII. Správa skupinových penzijních fondů, případně včetně pojištění zabezpečujícího zachování kapitálu nebo platbu minimálního úrokového výnosu.

VIII. Činnosti podle čl. 2 odst. 3 písm. b) bodu iii) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES¹).

IX. Pojištění týkající se délky lidského života, které je upraveno právními předpisy z oblasti sociálního pojištění, pokud zákon umožňuje jeho provádění pojišťovnou na její vlastní účet.

Část B

Odvětví neživotních pojištění

1. Úrazové pojištění

- a) s jednorázovým plněním,
- b) s plněním povahy náhrady újmy,
- c) s kombinovaným plněním,
- d) cestujících.

2. Pojištění nemoci

- a) s jednorázovým plněním,
- b) s plněním povahy náhrady újmy,
- c) s kombinovaným plněním,
- d) soukromé zdravotní pojištění.

3. Pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích jiných než drážních vozidlech

- a) motorových,
- b) nemotorových.

4. Pojištění škod na drážních vozidlech.

5. Pojištění škod na leteckých dopravních prostředcích.

6. Pojištění škod na plavidlech

- a) říčních a průplavových,
- b) jezerních,
- c) námořních.

7. Pojištění přepravovaných věcí včetně zavazadel a jiného majetku bez ohledu na použitý dopravní prostředek.

8. Pojištění škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 způsobených

- a) požárem,
- b) výbuchem,

- c)** vichřicí,
- d)** přírodními živly jinými než vichřicí (např. blesk, povodeň, záplava),
- e)** jadernou energií,
- f)** sesuvem nebo poklesem půdy.

9. Pojištění jiných škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 vzniklých krupobitím nebo mrazem, anebo jinými pojistnými nebezpečími (např. loupeží, krádeží nebo škody způsobené lesní zvěří), nejsou-li tato zahrnuta v bodě 8, včetně pojištění škod na hospodářských zvířatech způsobených nákazou nebo jinými pojistnými nebezpečími.

10. Pojištění odpovědnosti za újmu vyplývající

- a)** z provozu pozemního motorového a jeho přípojného vozidla,
- b)** z činnosti dopravce,
- c)** z provozu drážního vozidla.

11. Pojištění odpovědnosti za újmu vyplývající z vlastnictví nebo užití leteckého dopravního prostředku, včetně odpovědnosti dopravce.

12. Pojištění odpovědnosti za újmu vyplývající z vlastnictví nebo užití říčního, průplavového, jezerního nebo námořního plavidla, včetně odpovědnosti dopravce.

13. Všeobecné pojištění odpovědnosti za újmu jinou než uvedenou v odvětvích č. 10 až 12

- a)** za újmu na životním prostředí,
- b)** za újmu způsobenou jaderným zařízením,
- c)** za újmu způsobenou vadou výrobku,
- d)** ostatní.

14. Pojištění úvěru

- a)** obecná platební neschopnost,
- b)** vývozní úvěr,
- c)** splátkový úvěr,
- d)** hypoteční úvěr,
- e)** zemědělský úvěr.

15. Pojištění záruky (kauce)

- a)** přímé záruky,
- b)** nepřímé záruky.

16. Pojištění různých finančních ztrát vyplývajících

- a)** z výkonu povolání,
- b)** z nedostatečného příjmu,
- c)** ze špatných povětrnostních podmínek,
- d)** ze ztráty zisku,
- e)** ze stálých nákladů,
- f)** z nepředvídaných obchodních výdajů,
- g)** ze ztráty tržní hodnoty,
- h)** ze ztráty pravidelného zdroje příjmu,
- i)** z jiné nepřímé obchodní finanční ztráty,
- j)** z ostatních finančních ztrát.

17. Pojištění právní ochrany.

18. Pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého bydliště, včetně pojištění finančních ztrát bezprostředně souvisejících s cestováním.

Část C

Skupiny neživotních pojištění

- a)** „Pojištění úrazu a nemoci“ pro odvětví uvedená v části B bodech 1 a 2,
- b)** „Pojištění motorových vozidel“ pro odvětví uvedená v části B bodu 1 písm. d), bodech 3, 7 a 10,
- c)** „Námořní a dopravní pojištění“ pro odvětví uvedená v části B bodu 1 písm. d), bodech 4, 6, 7 a 12,
- d)** „Letecké pojištění“ pro odvětví uvedená v části B bodu 1 písm. d), bodech 5, 7 a 11,
- e)** „Pojištění proti požáru a jiným majetkovým škodám“ pro odvětví uvedená v části B bodech 8 a 9,

f) „Pojištění odpovědnosti za újmu“ pro odvětví uvedená v části B bodech 10, 11, 12 a 13,

g) „Pojištění úvěru a záruky“ pro odvětví uvedená v části B bodech 14 a 15,

h) „Souhrnné neživotní pojištění“ pro všechna odvětví uvedená v části B bodech 1 až 18.

Příloha č. 2 k zákonu č. 277/2009 Sb.

Rozdělení pojistných odvětví pro výkaznictví pojišťoven

I. Pojištění uvedená v části A přílohy č. 1 k tomuto zákonu, s výjimkou pojištění uvedených v bodech II až IV a VII.

II. Pojištění uvedená v části A bodu II přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

III. Pojištění uvedené v části A bodu IV přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

IV. Trvalé zdravotní pojištění.

V. Kapitalizace příspěvků hrazených skupinou přispěvatelů a následné rozdělování akumulovaných aktiv mezi přeživší přispěvatele nebo mezi osoby oprávněné po zemřelých přispěvatelích.

VI. Činnosti uvedené v části A bodu VI přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

VII. Správa skupinových penzijních fondů uvedená v části A bodu VII přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

VIII. Činnosti uskutečňované pojišťovnami uvedené v Kapitole 1, Hlavě 4, Knize IV francouzského „Code des Assurances“.

IX. Pojištění týkající se délky lidského života, které je upraveno právními předpisy sociálního pojištění, pokud je prováděno nebo řízeno pojišťovnou na její vlastní účet v souladu s právní úpravou členského státu.

X. Úrazové pojištění a pojištění v případě nemoci uvedené v části B bodech 1 a 2 přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

XI. Pojištění s vazbou na motorová vozidla uvedená v části B bodech 3, 7 a 10 přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

XII. Pojištění proti požáru a jiným majetkovým škodám uvedená v části B bodech 8 a 9 přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

XIII. Pojištění škod na drážních vozidlech, letecké, námořní a dopravní pojištění uvedená v části B bodech 4 až 7, 11 a 12 přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

XIV. Všeobecné pojištění odpovědnosti za újmu uvedené v části B bodu 13 přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

XV. Pojištění úvěru a pojištění záruky uvedená v části B bodech 14 a 15 přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

XVI. Ostatní pojištění uvedená v části B bodech 16, 17 a 18 přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

Příloha B - Vybrané části účetní závěrky České pojišťovny za rok 2016

Česká pojišťovna – Výroční zpráva 2016

Výkaz o finanční situaci

K 31. prosinci

V milionech Kč	Kapitola	2016	2015 upraveno*
Majetkové účasti v dceřiných a přidružených společnostech	B	9 578	8 919
Nehmotný majetek	F.1	907	956
Hmotný majetek	F.2	208	238
Investice	F.3	79 673	77 554
Investice do nemovitostí	F.3.1	6	58
Úvěry a půjčky	F.3.2	8 540	4 115
Realizovatelné cenné papíry	F.3.3	60 612	62 032
Finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti zisku nebo ztrátě	F.3.4	10 515	11 349
Podíly zajistitelů na pojistně-technických rezervách	F.4	9 697	9 790
Pohledávky	F.5	6 260	6 086
z toho: splatná daňová pohledávka	F.5	32	32
Časové rozlišení a příjmy příštích období	F.8	1 342	1 085
z toho: časové rozlišení pořizovacích nákladů	F.8.1	991	790
Peníze a peněžní ekvivalenty	F.7	2 769	1 946
Aktiva celkem		110 434	106 574
Základní kapitál		4 000	4 000
Nerozdělený zisk a ostatní fondy		22 714	21 367
Vlastní kapitál celkem	F.9	26 714	25 367
Závazky z pojištění	F.10	64 772	67 692
Ostatní rezervy	F.11	521	611
Finanční závazky	F.12	8 624	3 166
Závazky	F.13	7 749	7 819
z toho: splatný daňový závazek	F.13	44	40
Odložený daňový závazek	F.24	–	37
Časové rozlišení a výnosy příštích období	F.14	2 054	1 882
Cizí zdroje celkem		83 720	81 207
Vlastní kapitál a cizí zdroje celkem		110 434	106 574

Výkaz zisku a ztráty

Za rok končící 31. prosince

V milionech Kč	Kapitola	2016	2015 upraveno*
Zasloužené pojistné, očištěné od zajištění	F.15	17 764	18 312
Zasloužené pojistné		27 595	28 186
Pojistné postoupené zajistitelům		-9 831	-9 874
Úrokové a ostatní výnosy z investic	F.16	1 799	1 974
Výnos z majetkových účastí v dceřiných a přidružených společnostech	F.17	504	1 355
Ostatní výnosy z finančních nástrojů a ostatních investic	F.16	1 378	723
Čistý zisk/ ztráta (-) z finančních investic oceňovaných reálnou hodnotou proti zisku nebo ztrátě	F.18	239	40
Ostatní výnosy	F.19	2 488	4 621
Výnosy celkem		24 172	27 025
Čistá výše nákladů na pojistná plnění	F.20	-10 889	-10 793
Hrubé náklady na pojistná plnění		-15 133	-15 612
Podíl zajistitelů		4 244	4 819
Ostatní náklady na finanční nástroje a ostatní investice	F.21	-763	-740
Pořizovací náklady	F.22	-2 767	-2 591
Administrativní náklady	F.22	-1 721	-1 679
Ostatní náklady	F.23	-3 123	-5 257
Náklady celkem		-19 263	-21 060
Zisk před zdaněním		4 909	5 965
Daň z příjmů	F.24	-738	-754
Ztráta po zdanění z ukončovaných činností		–	-1 187
Výsledek hospodaření v běžném účetním období		4 171	4 024
Vážený průměrný počet akcií		40 000	40 000
Základní a zředěný zisk na akcii (Kč)	F.29	104 291	100 602

Příloha C - Vybrané části účetní závěrky Všeobecné zdravotní pojišťovny za rok 2016

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky

Sídlo: Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3
 Identifikační číslo: 411 97 518
 Předmět činnosti: veřejné zdravotní pojištění
 Rozvahový den: 31. prosince 2016
 Datum sestavení účetní závěrky: 2. 3. 2017

Rozvaha

k 31. prosinci 2016

		31.12.2016			31.12.2015
(tis. Kč)	Bod	Hrubá výše	Úprava	Čistá výše	Minulé období
AKTIVA					
A. Dlouhodobý nehmotný majetek	E.1.1.	2 131 288	1 892 256	239 032	343 217
I. Dlouhodobý nehmotný majetek		2 121 377	1 892 256	229 121	326 630
II. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek		9 911	0	9 911	16 587
III. Poskytnuté zálohy na pořízení nehmotného majetku		0	0	0	0
B. Investice		0	0	0	0
C. Dlouhodobý hmotný majetek	E.1.2.	5 100 253	2 724 258	2 375 995	2 513 789
I. Pozemky a stavby		3 770 140	1 601 801	2 168 339	2 284 361
1. Pozemky		274 648	42 491	232 157	233 661
2. Stavby		3 495 492	1 559 310	1 936 182	2 050 700
II. Movitý majetek		1 322 870	1 122 457	200 413	181 223
1. Movitý majetek – odepisovaný		1 322 089	1 122 457	199 632	180 437
2. Movitý majetek – neodepisovaný		781	0	781	786
III. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek		7 243	0	7 243	48 182
IV. Poskytnuté zálohy na pořízení hmotného majetku		0	0	0	23
D. Dlouhodobý finanční majetek		104 920	0	104 920	106 024
I. Podíly v podnikatelských skupeních	E.1.3.	104 800	0	104 800	106 024
1. Podíly v ovládaných osobách		104 800	0	104 800	106 024
2. Dluhopisy vydané ovládanými osobami a zápůjčky nebo úvěry poskytnuté těmto osobám		0	0	0	0
3. Podíly s podstatným vlivem		0	0	0	0
4. Dluhopisy vydané osobami, ve kterých má účetní jednotka podstatný vliv, a zápůjčky nebo úvěry poskytnuté těmto osobám		0	0	0	0
II. Jiný dlouhodobý finanční majetek	E.1.4.	120	0	120	0
1. Akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem, ostatní podíly		120	0	120	0
2. Dluhové cenné papíry		0	0	0	0
3. Depozita u finančních institucí		0	0	0	0
4. Ostatní dlouhodobý finanční majetek		0	0	0	0
E. Dlužníci	E.1.5.	39 701 320	21 165 713	18 535 607	18 763 464
I. Pohledávky z veřejného zdravotního pojištění		39 654 148	21 165 713	18 488 435	18 717 979
1. Pohledávky za plátcí pojistného		36 460 767	20 802 011	15 658 756	16 278 026
2. Pohledávky za poskytovateli zdravotních služeb		832 586	22 273	810 313	758 942
3. Pohledávky z přerozdělení pojistného		0	0	0	0
4. Pohledávky z náhrad škod veřejného zdravotního pojištění		407 929	320 171	87 758	128 391
5. Pohledávky z přeplatků do zajišťovacího fondu		0	0	0	0
6. Pohledávky z plnění mezinárodních smluv o zdravotní péči		710 265	19 576	690 689	662 041
7. Dohadné položky aktivní		1 224 698	0	1 224 698	873 996
8. Ostatní pohledávky		17 903	1 682	16 221	16 583
II. Ostatní pohledávky		47 172	0	47 172	45 485
1. Krátkodobé		37 915	0	37 915	36 080
2. Z toho: pohledávky za dceřinou společností		909	0	909	2 201
3. Dlouhodobé		9 257	0	9 257	9 405
F. Ostatní aktiva		9 235 282	0	9 235 282	4 042 485
I. Zásoby		0	0	0	0
II. Hotovost na účtech u finančních institucí a hotovost v pokladně	E.1.6.	9 234 400	0	9 234 400	4 038 255
1. Zvláštní bankovní účty		9 225 443	0	9 225 443	4 032 276
1.1. Základního fondu		3 071 462	0	3 071 462	902 370
1.2. Rezervního fondu		1 704 376	0	1 704 376	1 200 070
1.3. Provozního fondu		2 946 254	0	2 946 254	638 857
1.4. Sociálního fondu		20 854	0	20 854	21 598
1.5. Fondu reprodukce majetku		1 377 716	0	1 377 716	869 261
1.6. Fondu prevence		61 399	0	61 399	352 118
1.7. Fondu pro úhradu preventivní péče		0	0	0	0
1.8. Fondu pro zprostředkování úhrady zdravotní péče		0	0	0	0
1.9. Fondu pro úhradu závodní preventivní péče z prostředků zaměstnavatele		0	0	0	0
1.10. Ostatní bankovní účty		43 382	0	43 382	48 002
2. Pokladna a jiné pokladní hodnoty		8 957	0	8 957	5 979
III. Jiná aktiva		882	0	882	4 230
G. Časové rozlišení		0	0	0	0
I. Náklady příštích období		0	0	0	0
II. Příjmy příštích období		0	0	0	0
AKTIVA CELKEM		56 273 063	25 782 227	30 490 836	25 768 979

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky

Účetní závěrka

Rok končící 31. prosince 2016

Rozvaha

k 31. prosinci 2016

(tis. Kč)			31.12.2016	31.12.2015
	Bod		Čistá výše	Minulé období
PASIVA				
A. Vlastní kapitál	E.4.1.		8 563 001	5 566 560
I. Základní jmění			0	0
II. Oceňovací rozdíly			-23 174	-46 919
III. Ostatní kapitálové fondy			9 006 551	8 369 268
1. Provozní fond			3 526 448	2 847 146
2. Sociální fond			18 129	18 838
3. Fond majetku			2 629 661	2 878 513
4. Fond reprodukce majetku			2 592 720	2 310 454
5. Fond prevence			239 591	314 315
6. Fond pro úhradu preventivní péče			0	0
7. Fond pro zprostředkování úhrady zdravotní péče			0	0
8. Fond pro úhradu závodní preventivní péče z prostředků zaměstnavatele			0	0
9. Jiné			2	2
IV. Ostatní fondy ze zisku			104 920	106 024
1. Zdroj podílů v ovládaných osobách			104 800	106 024
2. Jiné ostatní fondy ze zisku			120	0
V. Fondy veřejného zdravotního pojištění			-573 280	-2 918 813
1. Základní fond			-2 818 619	-5 133 826
2. Rezervní fond			2 245 339	2 215 013
VI. Výsledek hospodaření minulých let			42 538	50 675
VII. Výsledek hospodaření běžného účetního období			5 446	6 325
B. Rezervy	E.1.8.		385 794	340 375
C. Věřitelé	E.1.7.		21 542 003	19 861 955
I. Závazky z veřejného zdravotního pojištění			21 228 754	19 530 730
1. Závazky za plátcí pojistného			0	0
2. Závazky k poskytovatelům zdravotních služeb			15 988 382	14 152 722
3. Závazky z přerozdělení pojistného			0	0
4. Závazky k zajišťovacímu fondu			0	0
5. Závazky z plnění mezinárodních smluv o zdravotní péči			560 800	464 846
6. Dohadné položky pasivní			4 653 923	4 397 544
7. Ostatní závazky			25 649	515 618
II. Závazky z dluhových cenných papírů, z toho:			0	0
1. Směnitelné (konvertibilní) dluhopisy			0	0
III. Závazky vůči finančním institucím			0	0
IV. Ostatní závazky			313 249	331 225
1. Dluhy daňové			18 444	20 817
2. Dluhy ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění			59 062	61 864
3. Ostatní závazky			235 743	248 544
Z toho: závazky vůči dceřiné společnosti			2 587	8 487
D. Ostatní pasiva			0	0
E. Časové rozlišení			38	89
I. Výdaje příštích období			0	0
II. Výnosy příštích období			38	89
PASIVA CELKEM			30 490 836	25 768 979

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky
Účetní závěrka
Rok končící 31. prosince 2016

Výkaz zisku a ztráty
za rok končící 31. prosince 2016

(tis. Kč)		2016			2015		
Č. pol.	Bod	Základna	Mezisoučet	Výsledek	Základna	Mezisoučet	Výsledek
NETECHNICKÝ ÚČET							
1.	Výnosy z investic:			2 550			0
	a) výnosy z podílů ovládané osoby			2 550			0
2.	Ostatní výnosy			24 787			25 580
3.	Ostatní náklady			-21 551			-18 113
4.	Daň z příjmů	E.2.		-340			-1 142
5.	Výsledek hospodaření po zdanění			5 446			6 325
6.	Výsledek hospodaření za účetní období			5 446			6 325